

Soglasniški sklopi v cerkljanskem narečju

Karmen Kenda-Jež

Prispevek prinaša popis (vzglasnih, izglasnih in medsamoglasniških) soglasniških sklopov v osrednjecerkljanskem narečju. Inventar sklopov je primerjan s tistim iz slovenskega knjižnega jezika, kakor je predstavljen v obravnava Jožeta Toporišiča in Tatjane Srebot-Rejec.

Consonant Clusters in the Cerklno Dialect

This article presents the inventory of initial, final, and intervocalic consonant clusters in the central Cerklno dialect. The cluster inventory is comparable to that in Standard Slovenian as presented in the works of Jože Toporišič, and Tatjana Srebot-Rejec.

0 Sinhroni soglasniški sestav cerkljanskega narečja je bil obravnavan že nekajkrat (Logar 1996a: 32; 1996b: 411; Rigler 1981: 67; Kenda-Jež 1999: 209).¹ Prikazi se v glavnem med sabo ujemajo – razlikujejo se le po (ne)upoštevanju alofonov [ʒ], [ʒ̥], [g] –, odstopa pa prva Logarjeva predstavitev, ki navaja posebne fonetične uresničitve zvonečih *b* in *d* v izglasju (*-f*, *-b*) in menjavanje *w* – *b/b* v medsamoglasniškem položaju, za kar pa v osrednji cerkljanščini v do sedaj zbranem gradivu, tudi v zapisih Tineta Logarja za Slovenski lingvistični atlas (SLA), ni potrditve. Jan Baudouin de Courtenay (1884: 390) je v svoji razpravi o cerkljanskem narečju² izglasna *b/d* zapisoval kot aspirirana *p'*, *t'*, kar so povzemali tudi poznejši opisi narečja do preloma tisočletja (Ramovš 1935: 91; 1936: 130; Logar 1993: 119; Toporišič 1992: 13). Na sledove teh aspiriranih glasov je pri zbiranju gradiva za SLA leta 1951 Tine Logar še naletel v Šebreljah, v gradivu za Cerklno pa jih je zabeležil le v novem izglasju (po samoglasniški redukciji).³ Poznejši zapisi s tega področja aspiracije ne izkazujejo več,⁴ torej ne gre več za sinhrono lastnost osrednjecerkljanskih govorov.

¹ Prispevek je predelan odlomek poglavja Glasoslovje iz doktorskega dela *Cerkljansko narečje: Teoretični model dialektološkega raziskovanja na zgledu besedišča in glasoslovja* (Ljubljana 2002), ki je nastalo pod mentorstvom akad. Tineta Logarja.

² Oprta je na gradivo za govora krajev Cerklno in Otalež.

³ Podrobneje o tem v Kenda-Jež 1998: 150.

⁴ Npr. za Cerklno Riglerjev zapis za Slovanski lingvistični atlas (OLA) iz leta 1966, zapis Slavice Bric-Makuc za SLA iz leta 1982, zapis govora kraja Otalež (Tomaž Pavšič, 1960) in objavljena narečna besedila s tega področja v Logar 1993: 45–49.

0.1 Soglasniški sestav osrednjecerkljanskega narečja se od knjižnega loči po odsotnosti drsnika *v* in priporniškem *γ* namesto knjižnega *g*:

Zvočniki

w	[w]		m	[m]
	l	r	n	[ŋ]
j ⁵				

Nezvočniki

p	b	f		
t	d			
c	[ʒ] ⁶	s	z	
č	[ʃ]	š	ž	
k	[g]	x	γ	

0.2.1 Na razvrstitev soglasnikov v cerkljanskem narečju so vplivale narečne razvojne posebnosti, kot so (1) drugotno mehčanje mehkonobnikov /k/, /ɣ/, /x/, ki je zvišalo pogostnost pojavljanja /č/, /ž/, /š/; (2) prehod ponaglasnega *wi* (← *i, ě*) > *j*, (3) *ń, ľ, ł* > *nljn, llj, čljč'* in (4) pojav prehodnega *j*, ki so pomnožili število pojavitev fonema /j/; (5) nastop protetičnega *w-* pred *a-* (← *o*, v izposojenkah tudi ← *a, e*); (6) prehod *šč* > *š*, (7) asimilacija (-)wu: > u: ('*du:ječk* 'dvojček', '*tu:j* 'tvoj') in (8) različne olajšave težko izgovorljivih soglasniških sklopov pri omejenem naboru leksemov (npr. *mn* > *m*, *dn* > *n*; *mn* > *un*, *px* > *ux*, *kt* > *xt* ipd.; prim. Kenda-Jež 1999: 221–224), kar je privedlo do zmanjšanja števila soglasnikov v sklopu ali spremenilo njegovo fonetično podobo.

0.2.2 Pravila o razvrščanju soglasnikov se nekoliko razlikujejo od tistih v knjižnem jeziku. Zveneči nezvočnik se v govorni verigi na koncu besede pred sledečim zvočnikom ne ohranja le pri pravih predlogih, ampak v vseh primerih. V tem položaju je mogoč tudi zveneč izgovor nezvenečega nezvočnika (Kenda-Jež

⁵ V slovenskih dialektoloških zapisih se je sredi osemdesetih let začel uveljavljati poseben način zapisovanja glasu /j/ oz. njegovih različic po načelih, ki so se izoblikovala ob prvih objavah narečnega gradiva v zvezkih OLA in po katerih se ⟨i⟩ uporablja samo pri zapisu diftongov, v vseh drugih primerih pa drugačna fonetična vrednost /j/ ni posebej označena. Tak način zapisovanja je ohranjen tudi v tem prispevku, ker cerkljanščina spada med narečja s slušno težko zaznavno razliko med [j] in [i], kar je v vzorčnih Fonoloških opisih (1981) navadno izraženo s formulo »/j/ ima ne pred vokalom varianto [i], razen tega že sam [j] ni izrazito spirantičen« (poud. K. K.-J., za Cerknjo prim. Rigler 1981: 68).

⁶ Primeri novejših izposojenk iz italijanščine, v katerih se *ʒ* pojavlja tudi pred samoglasnikom (*zu'keta*), so osamljeni.

⁷ In sicer *ń* > *jn* v položaju za samoglasnikom in *ĺ* > *jl*, *ł* > *jč* v položaju za naglašnim e-jevskim samoglasnikom (Kenda-Jež 1999: 221–223.)

1999: 211). V cerkljanščini so nosilci zloga lahko tudi zvočniki [ŋ], [ŋj], [ŋ], [ŋ], [j], v vzglasju za pavzo tudi /ŋ/.⁸

0.3 Obravnava vzglasnih, izglasnih in medsamoglasniških sklopov je oprta na fond vseh izpričanih pregibnih oblik ter glasoslovnih različic iz oblikovnih razdelkov slovarskih gesel v nastajajočem slovarju osrednjecerkljanskega narečja (ok. 6600 gesel) ter na ok. 250 strani transkribiranih narečnih besedil iz krajev Cerkno (C), Zakojca (Z), Podlanišče (Pb), Gorje (G), Ravne (Ra), Šebrelje (Š), Planina (Pl), Lazec (L) in Straža (S). Oblikovni razdelek je nastal s popolnim in paberkovalnim izpisom iz zvočnega gradiva (pribl. 80 ur posnetkov) vodenih pogovorov z informanti starejše generacije v letih 1985–1995. Gre za zapise na podlagi slušnega vtisa, brez dodatnih eksperimentalnofonetičnih raziskav, ki jih danes zaradi slabe kakovosti posnetkov žal ni mogoče naknadno opraviti. Objava tega gradiva se zato zdi smiselna kot izhodišče za morebitno novo, primerjalno raziskavo, ki bi lahko že spremljala tudi jezikovnorazvojne težnje, obenem pa eksperimentalnofonetično preverila sporne zapise, zlasti pri zaporedjih *t/d* + zlitnik (Toporišič 1978: 42; Brozović 2006: 68), pri katerih lahko pričakujemo nastop t. i. »dolгих zlitnikov«, a so bili na podlagi slušnega vtisa in v skladu z zapisovalsko tradicijo zapisovani kot zaporedje dveh soglasnikov (prim. npr. Rigler 1966: *s'latče* 'sladke'). Približno 16.000 besednih oblik verjetno ni dovolj za zajetje vseh redkeje pojavljajočih se soglasniških sklopov – zato preštevalna statistika ni smiselna –, zadostuje pa za prikaz nabora najpogostnejših. Ker do sedaj poleg razprave Martine Orožen (1990), ki tipološko obravnava problematiko soglasniških sklopov v slovenskih narečjih z jezikovnorazvojnega vidika, obstaja en sam sinhroni opis začetnih in končnih soglasniških sklopov v kakem slovenskem narečju, in sicer za podjunščino v Zdovčevem (1972: 45–51) opisu govora jugovzhodne Podjune na Koroškem (*Die Mundart des Südöstlichen Jauntales in Kärnten*), mednarečna kontrastivna razčlemba sklopov ni bila mogoča. Zato je bil inventar sklopov primerjan s tistim iz knjižnega jezika, kakor je prikazan v razpravi Jožeta Toporišiča (1978) Soglasniški sklopi slovenskega knjižnega jezika, magistrski nalogi Soglasniški sklopi v slovenščini in kontrastivna analiza angleških in slovenskih soglasniških sklopov (1975a) in iz nje nastali razpravi Tatjane Srebot-Rejec (1975b) Začetni in končni soglasniški sklopi v slovenskem knjižnem jeziku.⁹

⁸ Drugače Rigler (1981: 68, 72).

⁹ Merila za sestavo izhodiščne zbirke besedja za popis soglasniških sklopov se v različnih slovenskih prikazih med seboj razlikujejo. Medtem ko npr. Tatjana Srebot-Rejec (1975: 290) iz SP 1962 in SSKJ 1 izloča neknjižne, arhaične, redke, napolcitatne, kratične besede in onomatopeje, pa tudi »izrazito učen[e] in tehničn[e] besede«, Unuk (2003: 5) gradivo SSKJ upošteva v celoti, merila za izpis enot iz SP 1962 pa niso posebej predstavljena. Da je pri obravnavi soglasniških sklopov v knjižnem jeziku treba upoštevati zvrstno označenost besedja, pričajo zavajajoči primeri besed iz neknjižnih zvrsti, ki so v knjižni jezik sprejete v nesistemiški poknjiženi obliki. Prim. npr. Unukovo (2003: 64, op. 6) trditev, da se v knjižnem jeziku »[z]a končne štiričlenske nize [...] pojavi samo en primer«, ki se sklicuje na besedo *dirndl* (2003: 247, 254), sistemsko *dirndel -dla*.

0.4 V cerkljanskem narečju lahko v vseh položajih stojijo soglasniški sklopi z največ štirimi soglasniki. Na meji dveh besednih enot je bilo mogoče najti največ petdelne medbesedne soglasniške sklope, vendar so ti redkejši (*'ku:jst spad'ra:se* 'tako preraste'), tri- ali štiridelni sklopi pa so v govorjenju običajni. Število možnih členov v verigi je torej nekoliko manjše kot v knjižnem jeziku (pet v vzglasju, štiri v izglasju in sredi besede, do osem na meji med besedama), v glavnem na račun zvočniškega zaporedja $n + j, l + j$ ($< \acute{l}, \acute{n}$). Na drugačno število in razvrstitev posameznih soglasniških sklopov v knjižnem jeziku in cerkljanskem narečju poleg močne samoglasniške redukcije in že omenjenih narečnih razvojev vpliva tudi deloma drugačna glasovna podoba prevzetih besed. V nasprotju s knjižnim jezikom je v narečju tako v vzglasju kot v izglasju mogoč tudi sklop iz dveh enakih soglasnikov (*s'si:kane, z'zidaŭ, 'xatt*). Po razvrstitvi se od ustreznih v knjižnem jeziku najbolj razlikujejo izglasni sklopi dveh nezvočnikov, čeprav je število ugotovljenih povezav v obeh skorajda enako. Številčno razmerje (29 : 13) med tovrstnimi sklopi v cerkljanskem in podjanskem narečju (Zdovc 1972: 50) pa kaže, da bi to lahko bil tudi eden od merljivih kazalcev stopnje samoglasniške redukcije v slovenskih narečjih.

Soglasniški sklopi¹⁰ so popisani glede na položaj v besedi in glede na število členov,¹¹ dvočlenski sklopi pa so opremljeni s preglednicami možnih povezav. Zveze soglasnikov z zlogotvornimi zvočniki, ki so za narečje značilne in zlasti številne v ponaglasni in izglasni legi, so prikazane kot neuresničljivi soglasniški sklopi v drugi točki vsakokratnega prikaza oz. v posebnem razdelku, razvrstitev soglasniških prvin ob nosilcu zloga pa je primerjana s tisto ob samoglasniku.

1 Vzglasni sklopi

Na začetku besede lahko stoji soglasniški sklop z dvema, tremi ali štirimi soglasniki.

1.1 Dvodelni sklopi

1.1.1 Z + Z

- (1) Kot prva sestavina sklopa v domačih besedah nastopata samo *m* in *u*, pa še pri slednjem je varianta *u* v vzglasju običajnejša. Zaradi prehoda $\acute{n}/\acute{l} > n/l$ v položaju pred samoglasnikom v gradivu razen izjemoma, v novejših sposo-

¹⁰ V slovenskem jezikoslovju uveljavljeno poimenovanje (prim. Jurgec 2003: 155) se v razpravi nanaša na zaporedje soglasnikov v govorni verigi ne glede na morfemsko ali zlogovno mejo, torej ne glede na to, ali gre za »prave« ali »neprave« sklope.

¹¹ Zemljepisna omejenost posameznih oblik je označena s krajevnim označevalnikom pred besedo (C, Z, Pd, B, G, Ra, Š, L, S). Krajšave za slovnične podatke: I R D T M O = sklon; ed dv mn = število, 1 2 3 = oseba, m ž s = spol, sed. = sedanjik, ned. = nedoločnik, vel. = velelnik, del. -l = deležnik na -l. Drugo: Z = zvočnik, N = nezvočnik, ≈ = dvojnica; H1 = hišno ime, T = toponim. V preglednicah: + = obstoj sklopa, ⊕ = medsamoglasniški sklop. Enačaju sledi poknjiženi zapis besede.

jenkah, ni sklopa *nj*, po vokalni redukciji nastalo zaporedje *l + Z* (tudi *lj*) pa ne tvori vzglasnega sklopa (*l* postane zlogotovoren).

- m **ml** – *mła'tič*, *mła'du:*, *m'li:ka*, *m'lē:u*, **mr** – *m'ras*, *m'rowa* = mrva 'drobtina', **mj** – *m'ja:uka* (sed. 3ed; edini primer)
- u **ul** – *ula'ča:n* = vlačan 'prožen, žilav', *u'la:n* 'lani', *u'liēšt* = uleči, *u la'sie*, **ur** – *ura'čine*, *ura'tu*, *u'ra:na*, *u'ra:sla* 'prerasla', **um** – *u'milu*, *u ma'rē:jn* 'v omari', **un** – *u'na:jn*, *u ne'dē:jle*, **uj** – *u'ja:meš*, *u Je'liēnk* τ
- n **nj** – *n'jo:ki* (edini primer, novejša izposoja)
- (2) *l* in *r* sta v položaju pred drugim zvočnikom zlogotvorna. *r* je le položajna različica /ə + r/ na začetku besede za pavzo, v govorni verigi za samoglasnikom pa izgubi zlogotovornost (Kenda-Jež 1999: 210).
- l **lj** – *l'ja:k* = lijak, **lw** – *l'wica* = levica
- r **rj** – *r'ja:wa*

1.1.2 N + N

V narečju sta v nasprotju s knjižnim jezikom mogoča tako sklop dveh enakih soglasnikov kot podaljšani soglasnik (kar omenja že Rigler 1981: 68) – '*s:a:ba* = s sabo', '*s:uoršce* = iz soržice, *z:ak'riža* = iz Zakriža τ, *š:u'nične* (≈ *s šunične* 'iz'). Ker za /w/ v vzglasju pred nezvenečim nezvočnikom stoji *u*, v narečju ni soglasniških zvez [w] + N. Zveze med zapornikom in pripornikom so sicer redke, vendar zaradi redukcijskih pojavov pogostejše kot v knjižnem jeziku (Toporišič 1978: 33; Srebot-Rejec 1975b: 295), izjemna pa je zveza med zvenečima zlitnikom in pripornikom. Sklopi **sf**, **šk**, **ks**, **fc**, **žb** nastopajo samo v izposojenkah.

- p **pš** – *p'sie* = bolhe, **px** – *p'xa:l* = pehali
- t **tk** – *t'ka:jne*, **L-S t'kist** = takisto, **tx** – *t'xu:r* = dihur
- s **sp** – *spa'ma:γat* 'pomagati', *spux'ti:lu*, *s'piēt*, *s'pərstm* 's prsti', **st** – *s'tit* = pustiti, *ste'denc*, *sto'ziē* = steze, *s'ta:čm* = s takim, **ss** – *s'si:kane* = sesekane, *s'sa:ba* (Oed), **sš** – *s šu'nične 'muške*, **sk** – *ska'čit*, *ska'lilu*, *s'ka:la*, *s'keš'pja* = iz kakšnega, **sf** – *s'foflau* = s fefljal 'ščvekal', *s'furnat* 'izoblikovati', *s'fa:re* 'iz', **sc** – *scafad'ra:n* 'scefbran', *scaj'nica* 'seč', *s'cisau* = skisal, *s'ci:pam* = s cepom, **sč** – *s'čistl*, *s'čimena* = s kumino, **sx** – *s'xu:* = suho, *s'xiše* 'iz'
- š **št** – *š'teje*, *šta'liē*, *štap'niē* 'stopinje', **šp** – *š'pi* = ščepi, *špa'ra:l*, *špa:γa*, **šk** – *š'ku:pyk*, *š'kant*, *š'kulal*, **šč** – *šč'iera* = sekira, *šč'indra* 'trska', *šč'idal* = skidali
- k **kt** – *k'tier*, **ks** – *k'sē:jl* 'pomočnik pri obrtniku / v trgovini', *k'sixt*
- f **fc** – *f'cu:la* 'rute' (Red)
- c **cp** – *c'pič*, *c'pil*, **ck** – *c'kin*
- x **xp** – **L** *x'pit* = kupiti, *x'pustu*, **xt** – *x'tē:u*, *x'tier* = kateri, *x'tem*, **xs** – *'sušču* = k Sušču III, **xš** – *x'šestm*, **xk** – **Z** *x'ka:u* = tkal, *x'keš'nm*, **xc** – *x'ca:jtu* 'pravočasno', **xč** – *xč'era*: (Rmn), *x'čistm*
- b **bd** – *b'di:t* 'bedeti'
- z **zb** – *zba'li:t*, *zbez'la:l*, *z'bē:u* = zbil, *z'ba:ba*, **zd** – *z'dē:u*, *z da'mače* 'wō:une 'iz', **zz** – *z'za'ri* 'dozori', *z'zidau* = sezidal, *z'zē:jle* = iz zelja,

zž – *z'za:ɣal* = *sežagali*, *z'žuokam* = *sežokam* 'pretlačim', *z 'žica*,
zɣ – *zɣa'ri* = *zgorela*, *zɣas'ti* = *zgostila*, *z'ɣa:ɣa*, *z 'ɣepɫnam* = *z ge-*
peljnom 'pripravo za vrtenje pogonske gredi, ki jo poganja vprežna
živina'

ž **žb** – *ž'ba:le* 'škornji', *ž'barc* 'prva za lubjem odrezana deska', *ž'buontari*
 'vrsta jabolk', **žd** – *ž'deč* = *zdič* 'zapeček', **žɣ** – *ž'ɣa:jne*, *ž'ɣa:t*

ʒ **ʒɣ** – *ʒ'ɣa:na* = *cigana*

ɣ **ɣb** – *ɣ 'biŋkl* = *k binklji* 'mentrgi', **ɣd** – *ɣ 'du:xtari*, **ɣz** – *ɣ zar'nicam*,
ɣž – *ɣ 'žeynu*

g **gd** – *g'da:j*, *g'du:*, *g'du:r*

pripornik + zapornik

	b	p	d	t	k
ɣ	+		+		
x		+		+	+
s		+		+	+
š		+		+	+
z	+		+		
ž	+		+		

pripornik + pripornik

	ɣ	x	f	s	š	z	ž
ɣ						+	+
x				+	+		
s		+	+	+	+		
z	+					+	+
ž	+						

pripornik + zlitnik

	c	č
x	+	+
f	+	
s	+	+
š		+

zapornik + zapornik

	d	t	k
b	+		
t			+
g	+		
k		+	

zlitnik + zapornik

	p	k
c	+	+

zapornik + pripornik

	x	s	š
p	+		+
t	+		
k		+	

zlitnik + pripornik

	γ
3	+

1.1.3 N + Z

Razmerja so podobna kot v knjižnem jeziku (Toporišič 1978: 34; Srebot-Rejec 1975b: 296), le v zvezi N + j je možnih nekoliko več povezav. Soglasniški sklopi **tm, fl, fr, šr, šm, šw, žm, žn, kn, kj, γm, γw** se pojavljajo v izposojenkah.

+r **pr** – *preda'ja:l, pra'xu* (Red), *pre'bięrk* 'izbirek', **tr** – *tra'wię, tra'pa:l* = trapali, **sr** – *sra'mata, srejc'wa:l, s'ri:da*, **šr** – *Z š'ra:jn* 'skrinja za žito', *š'rit* 'korak', **kr** – *kra'it* = krojiti 'cepiti, klati', *kram'pię, kra:pše* 'dereze', **fr** – *frięška, froxt* 'tovor', *f'ruęa* 'pridelek', **cr** – *c'ri:t* = cvreti, **čr** – *č'ro:u* = črv, **xr** – *xra'nit, x'ram, x'ra:staj*, **br** – *bra'dit, brus'nica, b'ra:da*, **dr** – *dra'ba:n* = droban, *dra'bit, d're:j* = drevi, **zr** – *zre'dit, z'ri:la, zra'nik* = zdravnik, **žr** – *žre'bięta, ž'ri:t* = žreti, *ž'ro:u* = žrv 'žrd', **γr** – *γra'dit, γra'pię, γ're:jnka*

+l **pl** – *pla'ča*: (del. -l, ž ed), *pla'sur* = plaščur 'potepuh', **Ra** *p'lesna* 'osevek', **tl** – *t'la, t'li:t* = tleti, **sl** – *s'la:ba, s'lina, s'lušt, kl* – *kla'ba:sa, kla'nica* 'kolnica', *k'lieplem, fl* – *fla'skuon, fl'e:ut* 'tekoča, lepljiva, židka snov', *fla:jda* 'halja', **čl** – *č'la:jk* = človek, *č'lę:jn* = člen 'gleženj', **xl** – *x'la:če, x'la:pc, xla'dit, bl* – *bla'dit, bla'ęu, b'la:k* = beljak, **dl** – *dla'ni, zl* – *zla'mit, zle'ti:t* = zleteti, **žl** – *žla'budra* (Ied), *žle'bowi, ž'lięmpęrx* 'loputa', **γl** – *γ'la:wa, γlis'tię* (Imn), *γ'la:tk* = gladek

+w **sw** – *s'wę:jnsku, s'wilka* 'valjar', **šw** – *šwa'xatna, š'wa:jfarca* 'vrsta žage', *š'warc* 'črn konj', **kw** – *k'wa:s, kwan'ta:č, kwar'tin, cw – *c'wek, c'wi:t* = cvet, *c'wilje* (sed. 3mn), **čw** – *č'więla* 'čebela', **xw** – *xwa'lit, x'wę:jčmu, x we'lič 'nač, dw – *d'wa:, dwa'na:jst, zw – *zwa'ni:ęat* = zonenegati, *zwa'lit, z 'wa:m, žw – *žweč'ka:jne* 'blebetanje', *žwa'li* (Red), *ž'więrya* 'klepetav človek', **γw** – *γ'want, γ'więrat*****

+m **tm** – *t'min* = Tolmin T, **sm** – *sma'dit, sme'ta:na, s'mala, šm – *š'ma:rje* 'šmaren', *š'mię, š'muon* 'bedak', **km** – *k'met, k'miętaušk, čm – *č'męru, xm* – *x'ma:l, ≈ Pd x'miętaušk, x 'ma:š, zm – *zma'čit, z'mę:jleje* (sed. 3mn), *z 'ma:na, žm* – *ž'maxt* 'okus', *ž'mukłci* 'volneni sprimki', **γm** – *γmaj'nię* (Imn), *γ'max* 'mir'***

- +n **tn** – *t'na:la*, **sn** – *s'nap*, *s'na:rsk* = senarski, *s'niędu*, **šn** – *š'nežet* = senožet, *š'na:jtaxa* 'cimraka', **kn** – *k'naf* 'gumb', *k'niędłni*, **cn** – *c'ne:jš*, **xn** – *x'nuotala* 'neroden človek', *x'ne* = k njej, *x'naγam* 'peš', **dn** – *d'na*, *d'na:r*, **zn** – *zna'sil*, *z'na:t*, **žn** – *žneda'rije*, *ž'nu:ra*, **γn** – *γna'ja:r* = gnojnar 'kdor nosi gnoj', *γnez'dit*, *γni'la:wa* = gniljava 'kar je gnilo'
- +j **pj** – *pja'ni*, *p'ja:ča*, **sj** – *s'ja:uka* 'košara za seme pri sejanju', **kj** – *kja:ntarca*, **cj** – *c'ja:xta* 'vlačuga', **xj** – *x'juncu*, **dj** – *d'ja:t*, **zj** – *z'ja:la*, *z'jutre*, *zje'zilu*

	r	l	w	m	n	j
p	+	+				+
b	+	+				
f	+	+				
t	+	+		+	+	
d	+	+	+		+	+
s	+	+	+	+	+	+
z	+	+	+	+	+	+
c	+		+		+	+
š	+		+	+	+	
ž	+	+	+	+	+	
č	+	+	+	+		
k	+	+	+	+	+	+
γ	+	+	+	+	+	
x	+	+	+	+	+	+

1.1.4 Z + N

- (1) Možni so le sklopi *u* z zvenečimi nezvočniki, zato za polovico manjši nabor kot v knjižnem jeziku (Srebot-Rejec 1975b: 296). Sklopi z nezvenečimi nezvočniki se uresničujejo v govorni verigi, prim. 4.
- u* **ub** – *u be'γunstwu*, *u 'bukaušćmu 'wərxu* = v Bukovskem Vrhu T, **ud** – *u da'wi:la* = ovdovela, *u du'sit*, *u da'lin*, **uz** – *u'za:me*, *u 'zemle* (Ted), **už** – *u žər'na:da* 'na dnino', **uγ** – *uγa'sit*, *u 'γarje* = v Gorje T
- (2) Drugi zvočniki so v položaju pred nezvočnikom zlogotvorni:
- ɾ** **ɾs** – *ɾ'sinasta*, **ɾč** – *ɾ'či* (Red), **ɾd** – *ɾ'de:jče*, **ɾz** – *ɾ'za:jne* 'rezanci', **ɾž** – *ɾ'žieŋ*
- ɭ** **ɭp** – *ɭ'pina*, *ɭ'pu:*, **ɭt** – *ɭ'tieŋna* 'svetilka', **ɭs** – *ɭ'sieŋ*, *ɭ'sica*, **ɭb** – *ɭ'biŋke* 'vrsta jabolok', **ɭd** – *ɭ'die*, **ɭz** – *ɭ'za:jne* 'rezanci', **ɭγ** – *ɭ'γa:t* = lagati
- ŋ** **ŋx** – *ŋ'xi:r* = mehur, *ŋ'xowi*, **ŋb** – *ŋ'ba:žeu* 'bombažev', **ŋz** – *ŋ'zelci* 'mozoljci', **ŋž** – *ŋ'ža:t* 'mižati'
- ŋ** **ŋk** – *ŋ'ka:mər* 'nikamor', **ŋc** – *ŋ'cuoj*, *ŋ'ca:jt*

1.2 Tridelni sklopi

Od zvočnikov lahko na prvem mestu sklopa stoji le *u*. Če soglasniku sledita dva zvočnika, je prvi vedno *m*.

1.2.1 Z + Z + Z

Srebot-Rejec (1975a: 13) za knjižni jezik navaja samo zaporedje [w]lj.
+m+

u **umr** – *um'ri:t*, **uml** – *u m'li:ka*

1.2.2 N + Z + Z

Ta skupina je v narečju precej redkejša zaradi odsotnosti zaporedij *l + j*, *n + j* (prim. Srebot-Rejec 1975a: 12).

(1) +m+

s **sml** – *sm'le:j* = zmelji, **smr** – *sm're:jčje*, *sm'ra:t*

z **zml** – *zm'la:čenu*, *z m'li:kam*

x **xml** – *x m'li:ku*

(2) +l+

plw – *pl'wic* = plevic (Rmn)

1.2.3 Z + N + Z(1) Sem spadajo le zveze s predlogom *u*.

u+ +r **udr** – *u d'ruγa 'xiša*, **uγr** – *u γ'rom 'grm'*

+l **užl** – *u ž'lak 'z zamahom'*, **uγl** – *u γ'la:uγnγ*

+m **uγm** – *u γ'ma:jna*

+n **udn** – *u d'nex 'na dnu'*, **uγn** – *u γ'naju 'gnoju'*

(2) Drugi zvočniki pred N + Z postanejo zlogotvorni, za sklop **cj** v navadni medsamoglasniški legi ni potrditve.

r+ **rcn** – *rc'nije*

l+ **lcj** – *lc'ja:n 'encijan'*

ŋ+ **ŋcj** – *L ŋc'ja:n*

1.2.4 Z + N + N(1) u **uzy** – *uz'γowat* = vzdigovati', **užy** – *už'γa:lu*(2) l **lsk** – *ls'kina***1.2.5 N + N + Z**

Tako kot v knjižnem jeziku je to najpogostejša skupina. Pri tem lahko na prvem mestu sklopa poleg v knjižnem jeziku običajnih pripornikov /z/, /s/ (Toporišič 1978: 36) oz. /š/, /x/ (Srebot-Rejec 1975b: 300) stojita še /t/ in /p/. Tem poleg v vzglasju navedenih dvodelnih sklopov lahko sledi še sklop *t + w* (v vzglasju so samo primeri z asimiliranim *w*-jem – 'tu:j 'tvoj').

+r s+ **spr** – *spra'ci:sje* 'procesija', *sprewab'le:jčt*, *s p'rižŋce*, **str** – *stra'xowi*, *stre'pi*, *s t'ruγam* 's predali', **skr** – *skra'pije* 'razkropijo', *skri'wa:l* (del. -l, m mn), *s k'ruopam*, **sfr** – *sfra:čena* 'skrhanana', *s f'rišne 'župe* 'iz', **sxr** – *sxra'nit*, *s x'ruške*

š+ **špr** – *šp'rixta* 'cunja', **štr** – *št'rudl*, *št're:jjk* = štrik 'vrv', **škr** – *škra'pi*, *šk'ripc* 'členek'

x+ **xkr** – *xk'ra:tu*

z+ **zbr** – *zbra'na:t*, *zbru'sit*, **zdr** – *zdra'bi* = zdrobi, *zd'ruozat*

+l	s+	spl – <i>spla'ča:lu</i> , <i>sp'la:s</i> = splaz 'skoraj', <i>s p'lē:jjka:čem</i> , stl – <i>t'la 's tal</i> ', skl – <i>skla'bosaŭ</i> , <i>sk'lepat</i> , <i>sk'li:da</i> , sšl – <i>sš'lu</i> (del. -l, s ed), sčl – <i>s čla'wi:kam</i> , sxl – <i>sxla'dit</i> , <i>s xle'wo:ŭ 'iz</i> '
	t+	tkl – <i>tk'liet</i> = deklet
	z+	zyl – <i>zy'la:uŭje</i> , <i>zy'lē:jštat</i> 'oskrbeti živino'
+w	s+	stw – <i>stwa'ri</i> (Red), skw – <i>sk'wa:ri</i> , scw – <i>s c'wiŭŷam</i> 's primeži'
+m	š+	štm – <i>štma'ni</i>
	x+	xšm – <i>x š'ma:ryŷcam</i> , xkm – <i>x k'mieŷtam</i>
+n	p+	pxn – <i>px'nil</i> 'pahnili'
+j	s+	ssj – <i>s'sja:l</i> 'izsejali'

1.2.6 N + N + N

Narečno je sklapljanje z začetnim /p/ (prim. Toporišič 1978: 36). T. Srebot-Rejec (1975a: 11) navaja samo sklop *stk*.

p+	pst – <i>ps'til</i> 'pustili', <i>ps'tu</i> : 'pusto'
s+	spx – <i>sp'xa:l</i> , sšp – <i>s š'pexam</i> , scp – <i>s c'piuŷca</i>
x+	xsp – <i>x s'powedi</i>

1.2.7 N + Z + N

je zveza z zlogotvornima zvočnikoma *l* in *ŋ*.

+l+	plš – <i>p'l'sa:l</i> , tlk – <i>≈ t'l'kē:j</i> 'tolikanj', blš – <i>bl'sa:t</i> = bleščati, klk – <i>≈ k'l'kē:j</i> 'tolikanj'
+ŋ+	snž – <i>sŋ'žen</i> 'snežen', sŋγ – <i>sŋ'ya:</i> 'snega' (Red), šŋf – <i>šŋ'fet</i> 'strop', <i>šŋ'fiŷce</i> 'obujki', žŋd – <i>žŋ'da:ri</i>

1.3 Štiridelni sklopi

Iz gradiva je mogoče izluščiti samo dva tipa zaporedij členov (prvi člen je *s*), kar je manj kot v knjižnem jeziku (Toporišič 1978: 36). V gradivu ni zaporedij N + N + Z + Z in Z + N + N + Z, ki sta potrjeni v gradivu za knjižni jezik (Srebot-Rejec 1975a: 16; 1975b: 304).

1.3.1 N + N + N + Z

stkn – *stk'nil* 'staknili'

1.3.2 N + N + N + N

spst – *sps'til* 'spustili'

1.3.3 Drugo so različne (lahko tudi petčlenske) povezave z zlogotvornimi zvočniki:

Z + N + Z + N

+l+ +l+ **ŋklk** – *ŋk'l'ku:j* 'nekolikanj'

N + Z + N + Z

+l+ **klŷj** – *kl't'juo* = kletjo, **plzj** – *plz'juoŋa* 'pokojnine' (Red)

N + N + Z + N + N

+l+ **sklšt** – *sk'l's'til*

2 Izglasni sklopi

V izglasju stojijo sklopi z dvema in tremi, redko štirimi soglasniki.

2.1 Dvodelni sklopi

2.1.1 Z + Z

Na prvem mestu lahko stojita le *u* in *j*, drugi zvočniki se povezujejo z zlogotvornimi zvočniki, pri čemer sta možni tudi zaporedji dveh enakih zvočnikov (*ll* in *nn*). Zaradi že omenjenih narečnih razvojev, ki so pomnožili pojavitve fonema /j/, in samoglasniške redukcije ta kategorija ne izkazuje pretežno prevzetega besedja, tako kot to velja za večino sklopov v knjižnem jeziku (Toporišič 1978: 37).

- (1) *u* **ul** – 'či:ul, sp'ra:ul, **ur** – 'dɔ:ur 'duri', **um** – p'ra:um, ra'ɣo:um 'rogovi' (Omn), **un** – 'čɔ:un, 'ra:un 'ravno'
- j* **jl** – pas'te:jɫ (Rmn), z'ra:jɫ 'zdravili', **jm** – p'ra:jm 'pravim', pa'dɔ:uɣajm 'po dolgem', b'ri:zajm 'brezovim' (Oed), **jn** – 'cu:jn (Rmn), 'pa:jn, ka're:jn
- (2) *r* **rɱ** – 'furɱ, 'ja:rɱ, 'kurɱ (sed. 1ed), **rŋ** – L baz'ɣerɱ 'kvas', 'čəɱ, 'fa:rɱ
- l* **ll** – u'sill, **lɱ** – 'bi:lɱ, c'wilɱ, de'belɱ (Med), **lŋ** – 'malɱ, 'pelɱ, pe'telɱ, č'e'bielɱ
- m* **ml** – 'šiml, 'zeml (Med), **mŋ** – 'ka:mŋ, 'tomŋ 'temen'
- n* **nl** – 'cinl, p'la:nl, **nŋ** – p'ledenŋ, l'sienŋ (Oed), wa'ziŋŋ 'oženim', **nŋ** – 'ziŋŋ

2.1.2 N + N

Ta skupina sklopov se precej razlikuje od ustrezne v knjižnem jeziku, čeprav je število ugotovljenih povezav v obeh skorajda enako (Srebot-Rejec 1975: 308–309; prim. Toporišič 1978: 38). V knjižnem jeziku je devet sklopov, ki jih ni v narečnem gradivu (**tp** – *sodb*, **kp** – *prerokb*, **čp** – *enačb*, **kt** – *fakt*, **ct** – *lect*, **ft** – *lift*, **fk** – *filozofk*, **tc** – *vratc*, **kš** – *rikš*), to pa je od knjižnega bogatejše za sklope **pš**, **pč**, **px**, **tt**, **tš**, **sx**, **čt**, **čš**, **xc**, **xč**. Sklopi **ks**, **xt**, **xc** se pojavljajo samo v izposojenkah. Zveza dveh pripornikov je v izglasju izjemna (en sam potrjen primer – **sx**). Sklopov s soglasnikom *f* v gradivu ni.

- p* **pt** – 'kupt, 'wa:pt, **ps** – 'ka:ps = kapus 'zelje', **pš** – 'kupš, 'ra:pš (sed. 2ed), 'li:pš, **pk** – 'bapk, 'repk, **pc** – 'cepc, 'kopc = kupec, **pč** – s'napč = snopič, wa'lupč = olupki, **px** – t'ri:px = trebuh
- t* **tt** – 'xatt 'hoditi', **tš** – 'čutš, 'witsš, **tk** – 'pietk, 'ri:tk 'redex'
- s* **sp** – 'isp, **st** – 'ba:uɔast 'gubast', wa'bist 'ledvica', **sk** – 'jesk, 'nisk, 'u:sk 'vosek', **sc** – 'ja:sc 'jazbec', 'kasc, 'posc 'pezdec', **sx** – 'bosx 'bezeg'
- š* **št** – 'dušt = dušiti, da'siešt, 'mašt, **šp** – 'či:šp (Rmn), **šk** – 'bašk 'gozd', 'ju:šk = jožek 'slepo črevo', **šč** – 'wešč = vežic (Rmn), p'ri:šč = prešč (Rmn), t'rušč = tružici 'ribežnu za repo' (Med), **šč** – 'bašč 'božič', 'kuošč = koščič 'kosek', ɣas'pašč 'gosposki'
- k* **ks** – 'a:ks 'os', 'biks 'loščilo za čevlje'
- c* **ck** – ≈ 'kock 'prašiček'

- č **čt** – 'mačt, 'pečt, k'luočt, **čš** – pret'la:čš (sed. 2ed), **čk** – Z ≈ 'kočk 'prašiček', be'račk 'košarica', ka'fečk = kafetček 'kavica'
- x **xt** – 'rixt 'jedi' (Rmn), 'šixt, 'taxt 'stenj', **xk** – 'bu:xk 'bogek', **xc** – 'uoxc 'ohcet', **xč** – 'muxč 'muhvič'

pripornik + zapornik

	p	t	k
x		+	+
s	+	+	+
š	+	+	+

pripornik + zlitnik

	c	č
x	+	+
s	+	
š	+	+

zapornik + zapornik

	t	k
p	+	+
t	+	+

zapornik + zlitnik

	c	č
p	+	+

zlitnik + zapornik

	t	k
c		+
č	+	+

zapornik + pripornik

	s	š	x
p	+	+	+
t		+	
k	+		

zlitnik + pripornik

	š
č	+

2.1.3 Z + N

Povezave z vsemi nezvočniki so potrjene le pri *j*. Te zveze so zaradi pogostega prehodnega *j* in razvoja *w > j* pred *ě* in *i* močnejše zastopane kot v knjižnem jeziku (gl. gradivo pri Srebot-Rejec 1975: 309). Na sklope **lx**, **rs**, **mp**, **mf**, **up**, **jp**, **jt**, **jf** naletimo le v prevzetih besedah.

- r** **rp** – 'šarp', 'fa:rp' 'farb', 'li:šerp' 'leščerb', **rt** – 'ajpkart', 'ba:rt, **rs** – 'bięrs' = berz 'ohrovtov' (Rmn), **rš** – 'bārš, 'dārš' (vel. 2ed), **rk** – 'curk, 'sięrk' 'koruza', 'pre'bięrk' 'izbirek', **rc** – 'karc = korec, 'kure, 'warc = vrvic (Rmn), **rč** – 'ledarč 'radič', 'yarč = gorki 'topli', **rx** – 'bieštęrx' 'mizar-ska miza', 'durx, 'pięrx
- l** **lp** – 'welp 'velb', **lt** – 'bi:lt 'beliti', **lš** – 'bu:lš, 'diętelš = deteljšču (Med), 'pa'bi:lš (sed. 2ed), **lk** – 'fu:lk, 'pa:lk 'pajek', 'polk 'pěšk' (Rmn), **lc** – 'mulc 'krvavic' (Rmn), 'de'bięlc 'vrsta fižola', 'fa:selc 'sodček za pivo', **lč** – 'palč 'polič', 'sa'kalč = sokolič, **lf** – 'yalf 'goljuf', **lx** – 'c'wilx 'vrsta blaga'
- u** **up** – 'węrla:up 'počitnice', **ut** – 'ba:ut 'gub' (Rmn), 'jęraut 'skrbnik', 'nap'ra:ut, **us** – 'a:us, L 'fło:us 'sani za vleko hlodov', **uš** – 'bu:rauš, 'sp'ra:uš (sed. 2ed), **uk** – ≈ 'č'la:uk, 'pawa'ta:uk, 'ka:uk (Rmn), **uc** – 'aęc = ovc (Rmn), 'ca:rtauc, 'sa'niuc 'sani za vleko hlodov', **uč** – 'na'to:uč (vel. 2ed), **ux** – 'dę:ux 'dolg', 'pę:ux
- m** **mp** – 'wamp, **mf** – 'štomf 'nogavica', **mc** – 'sa:mc
- n** **nt** – 'cent, 'ci:nt = ceniti, 'cunt 'cunj' (Rmn), **nš** – 'yuonš, 'x'ra:nš (sed. 2ed), **ņk** – 'banę 'lesena posoda', 'ciņk, **nc** – 'nunc 'boter', 'tuęnc 'poppek', 'danc 'danes', **nč** – 'čięęč (Rmn)
- j** **jp** – 'ša:jp 'šip', **jt** – 'ba:jt (Med), 'ca:jt, **js** – 'wa'bę:js, 'kaka'da:js, **jš** – 'p'la:jš = plašč, 'wa'rę:jš = orehi, 'c'ne:jš, 'k'ruojš = krojiš 'cepiš, kolješ' (sed. 2ed), **jk** – 'č'la:jk = človek, 'ne:jk = neki, 'št'rę:jk = štrik 'vrvi', **jf** – 'ž'la:jf 'zavora', 'fa:jf (Rmn), **jc** – 'bukaje 'bukvi', 'ilaje = ilovici (Med), **jč** – 'trę:jč 'tretji', **jx** – 'ca:jx 'vrsta blaga', 'k'ruxajx 'kruhovih'

	p	f	t	s	c	š	č	k	x
r	+		+	+	+	+	+	+	+
l	+	+	+		+	+	+	+	+
u	+		+	+	+	+	+	+	+
m	+	+			+				
n			+		+	+	+	+	
j	+	+	+	+	+	+	+	+	+

2.1.4 N + Ž

je zveza z zlogotvornimi zvočniki *ļ*, *ņ*, *ņ*.

- ļ** **pl** – 'stępl, 'ka:pļ (Rmn), **tl** – 't'ruoļ, 'patļ 'potlej', **sl** – 'misļ (sed. 3ed), 'ja:sļ (Rmn), **šļ** – 'pušļ 'šop', 'ka:šļ, **kļ** – 'di:kļ, 'cuoķļ (Rmn), 'reķļ, **cl** – 'cucļ, 'škar'nicļ, **čļ** – 'puočļ, 'u'ničļ, **bl** – 'ra:bļ, 's'ta:bļ = stebel 'debel' (Rmn), **dl** – 'badļ = bodli, 'siędļ, 'f'ruođļ 'vejnik', **zl** – 'ya:zļ, **žļ** – 'luožļ 'nalagali', **γļ** – 'maγļ = mogli, 'past'riγļ

- m** **tm** – 'čut_m, 'luot_m (sed. 1ed), **sm** – 'kas_m 'omara', 'pi:s_m = pesem, **šm** – 'na:š_m, na 'suš_m 'suhem', š'liš_m, **km** – ≈ 'ta:k_m, **cm** – wa'tru:c_m = otrokom, **čm** – ≈ 'ta:č_m 'takim', na'ruoč_m (sed. 1ed), **xm** – 'sux_m (Oed), **bm** – pa'za:b_m, s'la:b_m, **dm** – 'čud_m, 'wid_m, m'la:d_m, **zm** – 'pa:z_m (sed. 1ed), **žm** – 'čiž_m, 'liež_m (sed. 1ed), čen'tiež_m 'stoti del lire', **γm** – 'namd'ruγ_m = nam drugim 'nam'
n **tn** – 'či:t_n 'verig', 'pet_n = petim, nasp'ru:t_n, **sn** – 'kos_n 'pozno', 'nuo_n 'nosim', pa'tis_n (vel. 2ed), **šn** – 'luš_n = lušten, **kn** – u 'luk_n (Med), 'cik_n (vel. 2ed), **cn** – 'loc_n 'držaj', 'nuc_n 'uporaben', **čn** – 'tieč_n, m'li:č_n, **xn** – 'ca:x_n, 'mix_n = majhen, 'po_{xn} (vel. 2ed), **bn** – 'bu:b_n, xa'dab_n, **dn** – 'čud_n, 'pu:d_n = podenj, 'sieđ_n = sedem), **zn** – 'ka:z_n, na'ra:z_n, **žn** – b'li:ž_n 'letnica, napis', past'ri:ž_n 'ustrežljiv', **γn** – 'way_n, 'zieγ_n, d'riēγ_n (vel. 2ed)

2.2 Tridelni sklopi

2.2.1 Z + N + N

je najpogostejše zaporedje. Medtem ko v to kategorijo v knjižnem jeziku spadajo predvsem besede tujega izvora, je v cerkljanskem narečju razmerje med domačim in prevzetim enako kot pri drugih sklopih. Kot zanimivost velja dodati, da npr. že omenjeno podjunsko narečje (Zdovc 1972: 51) pozna le tri sklope te vrste. Nezvočniški par je navadno zveza pripornika z zapornikom ali zveza dveh zapornikov, torej je zadnji člen praviloma zapornik. Edini primer povezave zapornika s pripornikom je sklop **pš**.

- r+** **+** **rst** – 'borst = brst, **ršt** – 'woršt 'vreči'
+ **+** **rtk** – 'bartk = brdek, **rsk** – k'li:klersk, 'ba:jtarsk, **ršk** – 'fa:ršk, 'turšk, **rčk** – 'jurčk, 'karčk = korček 'ciklama'
+ **+** **rpc** – L fi:rpc, **ršc** – L 'turšc = turščici 'koruzi' (Med)
l+ **+** **lsk** – γa'silsk, **lšk** – pər'bu:lšk, **lčk** – 'telčk = teliček, kra'γulčk, š'tilčk 'ročajček'
u+ **+** **ust** – 'mō:ust, **učt** – 'tō:učt
+ **+** **usk** – x'ribaušk, **ušk** – 'di:caušk 'moški', k'miętaušk, **učk** – 'a:jneučk = angelček, k'lō:učk – klobček'
+ **+** **upš** – z'dō:upš = izdolbeš, **ušč** – 'di:caušč 'moški'
m+ **+** **mšt** – L 'bimšt 'binkošti'
+ **+** **msk** – 'sa:msk, **mčk** – 'ka:mčk 'kamenček'
n+ **+** **nst** – 'dinst 'služba', **nšt** – 'binšt 'binkošti', 'kunšt
+ **+** **nsk** – 'bięmansk, 'si:mensk, **nčk** – 'junčk, 'kančk = konček
j+ **+** **jst** – 'tę:jst 'tisti', 'ku:jst¹² 'tako', 'na:jst 'najti', **jšt** – 'la:jšt (Rmn), pa'lę:jšt 'poleči', **jčt** – 'sę:jčt, **jxt** – 'fa:jxt
+ **+** **jsk** – 'wajsk (Med), **jčk** – 'du:jčk 'dvojček', k'ra:jčk
+ **+** **jpč** – 'la:jpč 'telovnik', **jšč** – 'na:jšč 'nož'

¹² Po Ramovšu (1935: 86) analogična tvorba k leksemu 'tu:jst (← 'tu:jsta < tō-isto) glede na razmerje *tak* : *kak*.

2.2.2 N + N + N

- p+ **pst** – 'sapst, 'ziepst, pa'ra:pst 'pograbiti', **pčk** – 'kopčk, x'li:pčk
 š+ **ščk** – 'kuoščk

2.2.3 Z + Z + N

Soglasniški sklop lahko pri takem zaporedju členov nastane le pri zvezah *u + m + N* in *j + n + N*.

- (1) *u* **ump** – 'rɔ:ump (Med), **umf** – k'la:umf (Rmn)
j **jnš** – 'ma:jnš, **jgk** – 're:jgk 'obroč', 'še:jgk 'darilo', wab'rujgk = obronek, **jnc** – je'se:jnc = jesenec 'jeseni rojena žival', 'uɔ:jnc = ojnica (Rmn), **jnc** – pa'ya:jnc = poganjič, 'kajnč = konjič
- (2) *r* **rk** – 'ker|c, **rnk** – pa'wornt, **rgk** – 'fieryk, 'kuryk, 'uxaryk 'skopuh', **rnk** – 'cɔ:uparyk, 'lu:jtaryk (Ded)
l **lnk** – pad'žilyk 'z železom okrepljena os pri vozu (?)'
u **unt** – 'zi:unt 'ziniti', p'li:unt 'pljuniti', **ugk** – 'zieuyk, pa'žieuyk 'hlebec, ki ga dninarice dobijo po žetvi', **unc** – 'zieuyk = zelnica (Med)
m **mgk** – s'la:mgk

2.2.4 Druga zaporedja so zveze z zlogotvornimi zvočniki.

Z + Z + Z

lnm – če'bielnm (Med)

Z + N + Z

Sklopov **rf**, **mp**, **gk** in **nz** ni med običajnimi dvočlenskimi medsamoglasniškimi sklopi.

- +| **ršl** – 'poršl = prišli, **rk|** – 'bieryk| 'bergelj', 'burk| (Rmn), **rf|** – 'purf|, **rx|** – 'kərx|, **rzl** – 'mərzl, **mpl** – k'riemp|, 'ka:mp| 'vrsta glavnika', **ntl** – 'muont|, 'bent| = bentili, **gk|** – 'biy| (Med), **nel** – b'rienc|, k'ra:nc|, **nzl** – 'penz|, **ubl** – ≈ ža:ubl 'žajbelj', **uzl** – 'mɔ:uzl, **jsl** – na'bɛ:jsl, **jbl** – L ≈ ža:jb|, **jd|** – 'na:jd|
- +m **rtm** – 'suortm (Omn), **ršm** – s'ta:ršm (Dmn), **rk|** – ≈ na 'yarkm, **rčm** – ≈ na 'yarčm 'na gorkem', **ušm** – pask're:ušm 'naskrivaj', **jčm** – 'wɛ:jčm (Med)
- +n **rt|** – 'kərt| = krtin (Rmn), **rš|** – 'ku:lkəš|, **rč|** – 'fiery| 'radoveden', **rd|** – 'tor| = trden, **ry|** – pa'dəry| (vel. 2ed), **nč|** – 'su:nč|, **ut|** – 'ma:ut| 'blaten', sma'ɔ:ut| = samogolten 'pohlepen', **uz|** – 'sɔ:uz|, **jš|** – 'kɛ:jš| = kakšen, **jf|** – 'fa:jf| 'za pipo', **jč|** – nas're:jč|, **jd|** – 'la:jd| 'stranišče', p're:jd|

N + Z + Z

- +m **tlm** – pər'ja:tlm (Dmn), **slm** – 'kisl|, 'tel| 'tem' (Oed), 'mis|, **šnm** – 'kešn| = kakšnim (Oed), **xnm** – 'laxnm (Oed), **brm** – 'dabr| (Oed), **znm** – ba'li:znm (Oed)
- +n **pl|** – 'yep| 'gepelj', **tl|** – u'čit|, **sl|** – 'mis| (del. -l, m mn), **pd** 'ziēs| 'stol z naslonjalom', **kl|** – 'cik|, **cl|** – 'locl| 'držaj', 'rucl| 'ročaj', **yl|** – 'na:yl|, u'ziyl| (del. -l, m mn)

N + Z + N

- +₁+ **pļx** – 'duopļx 'dvojen', **tļx** – 'a:tļx 'natančen', **tļc** – 'butļc 'butelj', **sļt** – 'z'misļt se 'spomniti se', **sļš** – 'misļš (sed., 2ed), **sļc** – 'ka:sļc 'nabiralnik', 'ma:sļc, **šļc** – 'pušļc, **kļc** – 'xa:kļc 'kvačka', 'd'rikļc 'vprežna prečka', **fļc** – 'kifļc, k'nuofļc (Rmn), **dļc** – 'la:dļc, **γļc** – 'k'ra:γļc 'ovratnik', 'ci:γļc 'list papirja'
- +_η+ **pņt** – 'cepņt, **pnk** – 'ri:pnk 'repno zelenje', wa'tiepņk, **pņc** – 's'truopņc (Med), **tņt** – 'butņt (ned.), **tņk** – 'la:tņk, **sņt** – 'česņt (ned.), **snk** – 'česņk 'česen', 'mi:sņk 'mesing', **šņk** – 'čeli:šņk, s'tri:šņk, **kņt** – 'cikņt, 'rukņt (ned.), **kņc** – 'lukņc (Med), **fņt** – 'k'lafņt, **čņk** – 'ž'ličņk, **xņt** – 'čixņt = kihniti, 'poxņt = pahniti, **xņk** – 'la:xņk 'lehnjak', **bņt** – 'cobņt 'breniti', **bņc** – 'ba:bņc (Rmn), **dņk** – 'sk'li:dņk, **dņč** – 'ka'liedņč 'koledniki', **zņt** – 'z'muzņt, 'd'ruozņt 'drezniti', **zņk** – 'p'ra:zņk, **zņc** – 'ž'eli:zņc (Med), **žņk** – 'pred'južņk 'dopoldanska malica', **γņt** – 'd'rieγņt, s'tieγņt

N + N + Z

Sklopa **kš** ni med običajnimi medsamoglasniškimi.

- +₁ **pcl** – 'wa'ka:pcl ' (čevlje) opremili s kavicami' (del. -l, m mn), **stl** – 'čistl, **ksl** – 'd'ra:ksl 'strugarsko orodje'
- +_η **tkm** – 'k'ra:tkm, **tčm** – 'ri:čm 'redčim', **stm** – 'γuoštm, 'p'arštm (Omn), **šk m** – 'mašk m, 'tešk m (Ded)
- +_η **pč η** – 'γipč η, **st η** – 'ci:st η, **kš η** – 'L dər'γa:kš η 'drugačen', **čk η** – 'mičk η

2.3 Štiridelni sklopi

Štiridelen je lahko samo sklop z *j/γ* na prvem mestu, in sicer le v povezavi dveh zvočnikov z dvema nezvočnikoma. V knjižnem jeziku imajo končni štiridelni sklopi strukturo Z+N+N+N (Srebot-Rejec 1975b: 314).

2.3.1 Z + Z + N + N

- (1) *u* **určk** – 'mō:určk 'murenček'
- j* **jnsk** – 'žē:jnsk, cerk'la:jnsk, **jnčk** – 'kuojnčk
- (2) +₁+ **rļsk** – 'kerļsk 'postaven'
- +_η+ **rņčk** – 'ja:rņčk

2.3.2 Zveze z zlogotvornimi zvočniki

Sklopov **uņč**, **rkl**, **rzl**, **ntl**, **jst**, **jxt** in **jnšt** ni med običajnimi medsamoglasniškimi.

Z + Z + N + Z

- +₁ **jγγļ** – 'ka:jγγļ (Rmn)
- +_η **jņk m** – 'pa'tē:jņk m = po tenkem
- +_η **uņč η** – 'wa'ma:uņč η 'omotičen'

Z + N + Z + Z

- +_η **rkl η** – 'ša:rkly, **rzl η** – 'pa'morzly (del. -l, m mn), **ntl η** – 'muoņtly

Z + N + Z + N

- +₁+ **rkļc** – 'fierkļc 'četrt'

+ŋ+ **lǽŋk** – 'mulčŋk 'rog za polnjenje klobas', **rkŋt** – 'cǽrkŋt, c'wǽrkŋt 'pokvariti se', **rcŋt** – 'kǽrcŋt, **rŋt** – 'dǽrŋt, **nčŋk** – pa'su:nčŋk 'zahodni veter', **ukŋt** – 'čiuŋt, **utŋk** – 'la:utŋk 'jezik', **ufŋk** – 'ra:ufŋk, **užŋc** – 'mǝ:užŋc (Med), **užŋt** – 'ta:užŋt, **jtŋx** – 'ca:jtŋx (Rmn), **jfŋc** – 'ža:jfŋc (Med), **jčŋc** – s'wǽ:jčŋc (Med), **jxŋt** – 'ba:jxŋt 'nehati'

Z + N + N + Z

+ŋ **rstŋ** – 'pǽrstŋ (Omn), **jstŋ** – sed'na:jstŋ

+ŋ **rščŋ** – L 'turščŋ 'koruzen', **jstŋ** – 'ya:jstŋ 'zavzet, prizadeven', **jxtŋ** – 'fa:jxtŋ

N + Z + N + N

+l+ **tľčk** – 'katľčk = kotliček, **klčk** – 'žokľčk = žakeljček, **ylčk** – 'rayľčk 'vzorec pri klekljanju'

N + N + Z + N

+ŋ+ **stŋk** – ≈ 'listŋk 'koš', **šŋt** – 'bušŋt 'udariti z glavo'

Z + Z + N + Z + N

+l+ **jŋylc** – 'ka:jŋylc (Med)

+ŋ+ **jŋkŋt** – c'wǽ:jŋkŋt 'klofutniti'

Z + Z + N + N + Z

+ŋ+ **jnštŋ** – 'ku:jnštŋ

+ŋ+ **jnskŋ** – pred'la:jnskŋ

3 Medsamoglasniški sklopi

Tudi med dvema samoglasnikoma lahko stoji največ štiridelni soglasniški sklop. Sklopi, ki v vzglasju ali izglasju ne nastopajo, so v preglednicah označeni z znakom ⊕.

3.1 Dvodelni sklopi

3.1.1 Z + Z

V medsamoglasniških sklopih lahko na prvem mestu stojijo vsi zvočniki, v narečju pa je (razen pri *w* in *n*) možno tudi zaporedje dveh enakih zvočnikov. Sklop **mr** je bil zabeležen samo v prevzetih besedah.

r **rr** – nar'ra:jš, pǽr'ra:sene, **rl** – nar'li:pš, cur'la:, 'yorla, 'uorle = orgle, **rw** – čǽrwa'wi, blayǽr'wa:n, kǽr'wa:č = krivač, **rm** – furmana'rije (Ied), stǽr'ma:n 'strm', 'biǽrma, dǽr'wa:rma, **rn** – pǽrna'sa:l, čǽr'na:wa, 'marna = morna 'mlačna', ma'niǽrnu, **rj** – baldǽr'ja:n, der'ja: = dirjala, nar'jen, 'barječ

l **ll** – u'silla, paraya'willa, **lw** – pǽrdil'wa:lu, watpel'wa:l, **lm** – stal'ma:ču 'raztolmačil', 'bulma = buljimo, 'muolma (sed. 3ed), **ln** – wal'nu: 'voljno', 'ilnata, 'ma:lina (Red), čǽ'bulna, **lj** – mel'ja:rde, 'julje (sed. 3ed), ba'tilje 'steklenica', ma'bilje 'pohišstvo'

- u **ur** – *zau're* (sed. 3ed), *'dɔ:urax* (Med), *'sɔ:ura* = sora, **ul** – *mrau'liɛ*, *paɥ'lɛ:jɛt*, *sk'riɥlen*, *waš'liɥlenu* 'oslinjeno', **um** – *'a:ɥmažna*, *'na:ɥma* 'ne bomo', **un** – *baraɥ'nic*, *baɥ'ni* 'bolni', *'pɔ:ɥnem* 'pomnim', **uj** – *deɥ'ja:čna*, *'dɔ:ɥje* 'dolge', *'ka:ɥje*, *p'ra:ɥje*
- m **mr** – *'cimraxa* 'cimraka', *'ja:mra* (sed. 3ed), *'ka:mra*, **ml** – *namla'tilu*, *pam'la:du*, *'zemle*, *pa'luoɥlen*, **mw** – *naštɥ'wa:l*, *pasnem'wa:l*, **mm** – *'nimma* = nimamo, *pa'luoɥmma*, **mn** – *kam'nit*, *dam'nil* 'domenili', *'somne* 'semnja', **mj** – *ɥ'romje* 'grmovje', *'ka:mjon*
- n **nm** – *dlan'mi*, *'a:nmu*, *'kopenmu*, **nw** – *stan'wa:l*, **nj** – *'žienje* (sed. 3mn), *be'ɥuɔnje*, *kala'fuɔnje*
- j **jl** – *'me:jle* 'melje' (sed. 3ed), *s'tɛ:jle*, **jm** – *buyaj'miɛ* 'vbogajme', *'dɛ:jma* = dajmo, *'li:skajmu* = leskovemu, **jn** – *braj'niɛ* = branje, *mej'na:* (del. -l, ž ed), *'barajna* = borovina, *za'ba:jne*, **jw** – *naj'wuɔlna* = nejevoljna, *pasaj'wa:* = posojevala, *paɥ'lɛ:jwa*, **jj** – *'dajje*, *'pajje* (sed. 3mn)

	r	l	w	m	n	j
r	⊕	+	⊕	⊕	⊕	⊕
l		⊕	⊕	⊕	⊕	⊕
u	+	+		+	+	+
m	+	+	⊕	⊕	⊕	+
n			⊕	⊕		+
j		+	⊕	+	+	⊕

3.1.2 N + N

V medsamoglasniški legi so zveze med pripornikom in zapornikom ter med dvema pripornikoma manj pogoste kot v vzglasju, zato pa se pomnožijo zveze preostalih dveh možnih povezav. *ɥ* se ne pojavlja kot prvi člen sklopa. Zaporedja **tf**, **sf**, **kk**, **ft** nastopajo v izposojenkah.

- p **pt** – *wape'sa:l*, *drap'tin*, *wa'lupta*, **ps** – *wapsa'dil*, *wap'si:če* (sed. 3ed), *'ka:psaɥ* 'zeljnat', **pš** – *wap'situ*, *'bapše* = babišče, **pk** – *wapka'suje*, *'ja:pka*, *'ruoɥkajne* 'ruženje', **pc** – *kap'cinar* 'menih', *wap'ca:ɣa* 'obupa' (sed. 3ed), *'ba:pca*, *x'li:pci* = hlebci, **pč** – *wapču'dowat*, *klap'čina* 'klobučevina', **px** – *wapxa'dit*, *t'ri:pxa* = trebuha
- t **tp** – *patpe'ra:l*, *watpa'čit*, **tt** – *wat'tesat*, *'witta* (sed. 2ed), *'siɛtte* (vel. 2mn), **ts** – *wat'sapla*, **tk** – *patka'pa:l*, *patka'wa:č*, *'ɥoɥka* = otka, *s'latka*, **tf** – *pret'fuɔn* 'pečica', **tc** – *watcep'nil* 'odpadli', *'čitca* = kitica, *ka'ritce*, **tč** – *watčid'wa:l*, *s'latče* 'sladke'
- s **sp** – *raspar'tila* 'razdelila', *ɣaspa'da:r*, *'ispa* 'podstrešje', **st** – *presta'pit*, *ɣas'tu:*, *'la:stajce* 'lastovice', *'mi:sta*, **ss** – *ras'si:kal*, **sk** – *wasku'bil*, *'li:ska* = leska, *'piskaje* (sed. 3mn), **sf** – *wasfal'tiɛran*, **sc** – *us'ca:lu*, *'mi:sca* = mesca, *p'ra:sca* (Red), **sč** – *b'rus'či:tne* 'vrsta verige', **sx** – *'pa:sxa*
- š **št** – *uštɥ'wa:l*, *paš'ti:t* 'upoštevan', *'fušta* 'butara', **šp** – *zašpa'lit* 'zašpiliti', *kriš'puoɥ*, *'kuoɥpa*, *'pušpan*, **šk** – *flaš'kuoɥ*, *waš'ku:pat*, *'maški*, *'piškau*, **šč** – *tərs'čie* = trske, *'tešče* = težke, *p'ri:ščer* 'kdor nabira prešče', **šč** – *'di:šca* 'dežica', *'dušca*, L *k'rišcaɥka* 'vzorec pri klekljanju'

k	kt – 'ča:kte, t'ra:ktar 'vozilo', ks – <i>ysak'sep, 'biksat, kk</i> – 'cikk'line 'vrsta rezila', kc – <i>sm'ri:kca</i>
f	ft – <i>sklaf'ta:l, 'ca:ftat</i> 'bos hoditi po blatu, vodi', 'jeftalca 'kvačka', 'loft 'zrak'
c	ct – <i>de'więctu</i> 'devetsto' (prim. 3.2.5), cp – <i>nac'pit</i> 'nacepiti', ck – <i>wapac'ka:le, 'bucka, 'mucke</i>
č	čk – <i>S mač'ka:la, 'ka:čka</i> 'kvačka', 'mičkan, čc – 'čečca 'deklica', <i>k'ruočca</i> 'vrsta motike', <i>paj'tičce</i>
x	xt – <i>dax'ti:t, ne'wixta, p'la:xta, xk</i> – <i>mex'ki, 'laxka, xc</i> – <i>wax'cujje, 'li:xce</i> = lehice, <i>š'waxcena, xč</i> – <i>zmex'či</i> (sed. 3ed)
b	bd – <i>wab'di:laje, bz</i> – <i>wab'zearca</i> 'vrsta žage', bž – <i>wabža'yowat, wab'zięł, by</i> – <i>waby'a'ri:tu</i> 'obgorelo', <i>s'la:bya</i>
d	db – <i>wad'bila, dd</i> – <i>waddax'nilu, wad'di:lau, dz</i> – <i>wad'za:t, dž</i> – <i>pad'žilen</i> 'okovan', <i>wad'zięł, dγ</i> – <i>wady'a'wu:ru, pad'ya:na, 'xudya</i> (Red)
z	zb – <i>raz'biwat, zd</i> – <i>γnez'dit, zγ</i> – <i>brazya'tina, raz'ya:jna, 'bozγa</i> 'bezga' (Red)
ž	žb – 'tažba, žγ – <i>maž'ya:ni, paž'ya:l, 'na:žya</i> 'našega'
z	zγ – <i>waz'γara, wazγu'nilu</i> 'odzvonilo'
ž	žγ – <i>paž'ya:l</i> 'podžgali', 'ta:žγa, da'ma:žγa

pripornik + zapornik

	b	p	d	t	k
x				+	+
f				⊕	
s		+		+	+
š		+		+	+
z	+		+		
ž	+				

pripornik + pripornik

	γ	x	f	s
s		+	+	+
z	+			
ž	+			

pripornik + zlitnik

	c	č
x	+	+
s	+	+
š	+	+

zapornik + zapornik

	b	p	d	t	k
b			+		
p				+	+
d	⊕		⊕		
t		⊕		+	+
k				+	⊕

zapornik + zlitnik

	c	č
p	+	+
t	⊕	⊕
k	⊕	

zlitnik + zapornik

	b	p	d	t	k
c		+		⊕	+
č					+

zapornik + pripornik

	γ	x	f	s	š	z	ž
b	⊕					⊕	⊕
p		+		+	+		
d	⊕					⊕	⊕
t			⊕	⊕			
k				+			

zlitnik + pripornik

	γ
ž	+
ž	⊕

zlitnik + zlitnik

	c
č	+

3.1.3 N + Z

Čprav je število možnih vzglasnih in medsamoglasniških sklopov dokaj izenačeno, je njihova razporeditev nekoliko drugačna. Med samoglasnikoma so namreč mogoče tudi zveze dveh glasov z večjo izgovorno bližino; pred *n* lahko nastopajo vsi zvočniki, zveze *zj* pa so še pogostejše.

fn in **cn** sta sklopa prevzetih besed, **fr** pa se poleg tega pojavlja še v onomatopejah.

- +r **pr** – *nap'ra:ulel*, *kap'riwa*, *'papra* = popra, *'waprema* = odpremo, **tr** – *patra'sil*, *katra'bant*, *'fu:tra*, *'jutre* 'jutri', **sr** – *nas're:jče*, *us'ra:jnše* = usranišče 'umazane plenice', **kr** – *pakra'piš*, *'cukra* (Red), *'makra*, **fr** – *ca'fra:š* = cefraš (sed. 2ed), *kuf'riēn* 'bakren', *'cifra*, **cr** – *prec'ri:t* = precvreti, *wər'ciē* 'vrvice', **xr** – *waxra'nit*, *'žixra* 'lahko', *'wərxast* 'izbočen', **br** – *nabru'sit*, *dab'ru:ta*, *'čebra*, *'čiebra* = kebra (Red), **dr** – *nadra'bil*, *mad'ruon*, *'madras*, **zr** – *daz'ri:t*, *raz'ra:sla*, *waz'ro:u* 'ozrl', **žr** – *naž'ro:u* 'nažrl', *dər'žica*, **γr** – *blay'rowat*, *'jeyrat*, *p'ri:γrada* 'predal v skrinji za žito'
- +l **pl** – *kap'la:t*, *'dopla* = duplo, *'paplat* = podplat, **tl** – *met'la*: (Rmn), *'katla* (Red), *'metla*, **sl** – *nas'lanu* 'naslonil', *'cista*, ≈ *ma'rusle* 'ošpi-ce', **šl** – *wašla'towau*, *'ka:šle* (sed. 3ed), *'tišler*, **kl** – *paklek'nil*, *'ra:kle* 'preklje', *k'li:klel*, **fl** – *wafleu'ta:š* 'popackaš', *'fufla* 'zadnjica', *'šiefla*, **cl** – *ječ'la*: (sed. 3ed), *'z'ra:clen* 'izrezljan', **čl** – *'puočla*, *u'rečla* 'uročila', **xl** – *paxla'dilu*, *'puxla*, *za'tuoxlu*, **bl** – *Z škab'luon* 'sirkova metlica za pomivanje posode', *'boblay* 'bebljal', *'debla*, **dl** – *padla'žil*, *'cuodla* 'cvetela', *'modla* 'medla', **zl** – *kazla'wiše*, *'li:zla* (del. -l, ž ed), **žl** – *sramež'liwa*, *wafər'na:žla* 'ocvrila', *z'wi:žlu* = zvežilo, **γl** – *paylix'wa:t*, *'moyla* = megla, *'čeylet* = kegljati, *'na:yla* = naglo
- +w **pw** – *kup'wa:l*, *nakap'wa:l* 'nakopavali', **tw** – *klet'win*, *rat'wa:le*, *'li:twā* 'dleto', *'siētwa* 'setev', **šw** – *spraš'wa:t*, *preš'wīan*, *paswe'na*: (del. -l, ž ed), **sw** – *'niswa*, *'nuoswa*, **kw** – *pak'wiečen*, *'bukwa*, **cw** – *wac'więrk*, *wac'wibe* 'rozine', **čw** – *plac'wa:l*, *wabeč'wa:l* 'obljubljalji', **xw** – *zaxwa'lit*, *paylix'wa:l*, **bw** – *wab'wa:rway*, *patreb'wa:l*, *zγub'wa:t*, **dw** – *med'wę:jka* 'ivanjščica', *wad'wīwat* 'odvijati', *k'la:dwa*, *ka'liędwat*, **zw** – *pawez'wa:l*, *wam'li:zwa* = omlezva, **žw** – *daž'wi:t*, *maž'wa:l*, **γw** – *natey'wa:t*, *prey'więra* 'se ohrani'
- +m **tm** – *pat'mi* (Omn), *m'la:tma*, *'usnatmu*, **sm** – *zasma'dila*, *čes'min*, *kas'ma:čka*, **šm** – *uš'mi*, *'wa:šmu* 'vašemu', *k'li:šman* 'kleščman', **km** – *'ta:kmu*, **čm** – *ječmen*, *'rečma* (sed. 1mn), *wač'mi* (Omn), **xm** – *zax'ma:šņ*, **bm** – *zab'mi* (Omn), *'ra:bma*, **dm** – *'sedma*, *wadma'čile*, *pad'mest*, **zm** – *uz'mite* 'vzemite', *kate'kizma*, **žm** – *'čižma*, *pad'wižma* 'podvizajmo'
- +n **pn** – *ap'nien*, *'napne*, *š'tapne* 'stopinja', **tn** – *plat'nien*, *dewet'na:jst*, *'či:tnam* = ketnjami (Omn), **sn** – *pasnem'wa:l*, *kas'nica* = kostnica, *'masnu* = mastno, **šn** – *paš'nuofa*, *plaš'na:ta* = ploščnata, *'či:šne*, **kn** – *luk'nię* = luknje, *'žokna* = žekno, *'cukne* (sed. 3ed), **fn** – *k'lafnu*, **cn** – *'locna* (Red), *'nucnu*, **čn** – *'la:čna*, *'načneš*, *zwez'da:čnu* 'zvezdnato', **xn** – *lax'nę:jš*, *splax'nilu*, *'ca:xna* (Red), *'nexna* 'njihova', **bn** – *wabne'moγu*, *drab'na:k*, *'ba:bna* 'babina', *'cobne*, **dn** – *'za:dna*, *na'ruodnu*, *ad'na:jst* 'enajst', *pad'nę:j* 'podnevi', **zn** – *pawez'nilu*, *waz'nik*, *waz'nu:tər* 'od-znotraj', *'pazna*, **žn** – *'bi:ležna*, *'južna*, *ka'ra:žna*, **γn** – *paγna'il*, *waγ'niše*, *'buoγnar*, *'na:γnen*

- +j **pj** – *up'ja:nɫ*, *'ci:pije*, *'kupje* (sed. 3mn), **tj** – *snežet'juo* (Oed), *b'ra:tje*, *'čutje*, *s'puoŋtje*, **sj** – *nas'ja:l*, *'kuoŋse* 'kosišče', *'nuoŋse* (sed. 3mn), **čj** – *nač'juo* (Oed), *'ka:čje*, *ba'dičje*, **šj** – *'mišje* (Oed), **bj** – *wab'jeskat* = obiskati, *'lubje*, *'worbje*, **dj** – *pred'južŋk*, *'sa:dje*, *'widje*, *z'lu:dje* = zlodja, **zj** – *b'ri:zje*, *'uoŋzje* (sed. 3mn), **žj** – *baž'ja:st*, *'bažje*, *s'tuožje*

	r	l	w	m	n	j
p	+	+	⊕		⊕	+
b	+	+	⊕	⊕	⊕	⊕
f	+	+			⊕	
t	+	+	⊕	+	+	⊕
d	+	+	+	+	+	+
s	+	+	+	+	+	+
z	+	+	+	+	+	+
c	+	⊕	+		+	
š		+	+	+	+	⊕
ž	+	+	+	+	+	⊕
č		+	+	+	⊕	⊕
k	+	+	+	+	+	
γ	+	+	+		+	
x	+	+	+	+	+	

3.1.4 Z + N

Če izvzamemo zveze z zvenečimi nezvočniki, pri katerih se le *b* ne pojavlja za *n*, *ž* in *z* pa ne za *l* in *n* ter *m* (z enim samim primerom za **mž**), je v izglasju možnih celo nekoliko več povezav. Sklopi **lb**, **lf**, **rt**, **mf**, **mb**, **mž**, **nf**, **ŋγ**, **uf**, **ux**, **ud**, **už**, **jf**, **jx**, **jb**, **jž** so iz besed tujega izvora.

- r **rp** – *pərp'e:jle*, *stəp'pien*, *'šerpa* 'volneno ogrinjalo', *'torpu* = trpel, **rt** – *'biertax*, *'pa:rtar* 'kdor ima pravico do paše na skupnem pašniku', **rs** – *'dərsal*, **rš** – *zγər'šit*, *'buoŋša*, *'kəršen* = krščen, **rk** – *cərk'la:jnsk*, *'ciərku*, *'šurkauc* = ščurkovec 'vrsta fižola', **rc** – *'fa:jerca* 'vžigalica', *'maštarce* = moštarice 'vrsta hrušk', *'fiərcat* = firbcati, **rč** – *pər'ča:kal*, *wac'wiərče* = ocvirke (Tmn), *s'pa:rčen* 'razdeljen', **rx** – *stər'xa:r*, **rb** – *'čier'bot* = kjerbodi 'kjer koli', *mar'bet* = morebiti, *'wiərbas*, *'worba*, **rd** – *bərda'wica*, *žardi'niəra* 'kočija', *'torda*, **rz** – *wabər'zowat*, *'biərza*, **rž** – *'doržat*, *'uržax*, *s'tərzema* (sed. 1mn), **rγ** – *'dabərya*, *'torγaje*, *'kiərya* 'katerega'
- l **lt** – *'jelte*, *'muoŋte*, **lš** – *de'bielša* 'debelejša', *z'bu:lšal*, **lk** – *'bilka*, *~'celkna* 'šotorsko krilo', *'ku:lki* 'kolikaj', **lf** – *γal'fa:t*, **lc** – *u'γonalca* 'uganka', **lč** – *'bulčast* 'bulast', *'pa:lčejna* 'pajčevina', **lb** – *'wiəlban*, **ld** – *γul'dinar*, *'jelde*, *'meldat* 'prijaviti', **lγ** – *'bi:lγa*, *'γalγa* (Red)
- u **up** – *zau'pə:u* 'zavpil', *'zə:upərna*, **ut** – *fleu'ta*: 'packa' (sed. 3ed), *sau'ta:le* 'čvekale', *'la:utast* 'jezikav', *'ma:uta* 'blato, malta', **uš** – *nau'šieu* 'poševno', *fou'šien*, *'tə:uša*, **uk** – *s'ja:uka* 'košara za seme pri

- sejanju', *ši'wa:uka* 'šivanka', *'čičkaje*, **uf** – *'la:ufar*, **uc** – *'auca*, *'kə:ucat*, **uč** – *au'čina*, *pat'kə:učeri* = podkovičarji 'žebliji', *'tə:učē*, **ux** – *'ma:uxa*, **Pa** *p'ra:uxat* 'opravlјati', **ub** – *'də:ube*, *'lə:uber* = lovor, **ud** – *'ba:uda*, *'jə:uda* 'stoka', *'zə:udarce* 'dninarice', **uz** – *preu'ziynu* = prevzdignil 'preveč vzhajal', *'mə:uze*, *wa'pə:uzu* 'spolzek', **už** – *'ka:uža* 'kriv', **uγ** – *do'u'yi*, *'lipauya*
- m** **mt** – *'luomta*, *u'zomta* = vzemita, **mf** – *~ kam'fin* 'mejnik', *'šimfat*, **mc** – *'ja:mca*, *s'la:mca* 'pehar', *wab'ra:mce* = obramnice 'naramnice', **mb** – **Z** *bam'ba:ža*, *kam'ba:ča* 'vedra' (Red), **md** – *zam'dila* = zamudila, **mž** – *gam'žun* 'golša', **mγ** – *'sa:mya*
- n** **nt** – *kante'nina*, *an'tu:lku*, *'cunta* 'cunja', *'dente* 'denite', **nf** – *~ kam'fin*, **nc** – *pa kan'ci:x*, *pan'ceta*, *'ma:jenca* 'ličkanje', **nč** – *bren'či*, *lan'čien*, **nd** – *ban'diera*, *un'da:n*, *'fuonda* 'temelj', **nγ** – *c'winjya*, **Z** *špin'yert* 'štedilnik', *'ma:lanja* (m Red)
- j** **jt** – *'ba:jta*, *'ča:jte* 'čakajte', *rej'ta:jne* 'kar gre skozi reto', **js** – *pə:'jsa* 'pesa', *pa:'jsat*, *wa'bə:'jsenu* 'obešeno', **jš** – *k'ra:jšet*, *'sierkajše* 'koruzišče', **jk** – *'za:jka*, *med'wə:jka*, *wa'ma:jkau* = omajkov 'olupkov' (Rmn), **jf** – *'fa:jfa*, *'za:jfa*, *pa'ra:jfal*, **jc** – *'bičkajca* = bekovica, *pat'kə:jca* 'podkev', *'ja:jce*, **jč** – *'ne:jče* 'noče', *wa'ma:jče* 'olupke' (Tmn), *wabəj'čujem*, **jx** – *'ca:jxast*, **jb** – *'ajbeš*, *'ša:jba*, *t'ra:jbal* 'vlačili', **jd** – *'na:jdem*, *'ra:jda*, *z'na:jden*, **jz** – *pa'wə:jzau* 'povezal', **jž** – *'ra:jža*, **jγ** – *'bu:jya* 'ubogega', *sa'rajya* 'surovega'

	p	b	f	t	d	s	z	c	š	ž	č	k	γ	x
r		⊕		+	⊕	+	⊕	+	+	⊕	+	+	⊕	+
l		+	+	+	⊕			+	+		+	+	⊕	
u	+	+	⊕	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
m		⊕	+	⊕	⊕			+		⊕			⊕	
n			⊕	+	⊕			+			+		⊕	
j		⊕	+	+	⊕	+	⊕	+	+	⊕	+	+	⊕	+

3.2 Tridelni sklopi

V gradivu ni zaporedij N + Z + N (ki je sicer redko tudi v knjižnem jeziku) in N + Z + Z (Srebot-Rejec 1975a: 41–42). Prim. 3.2.8.

3.2.1 Z + Z + Z

Zveze treh zvočnikov med dvema samoglasnikoma so izjemne. T. Srebot-Rejec (1975a: 45) za knjižni jezik navaja 19 sklopov te vrste.

- (1) **ruj** – *kəru'juo*, *žəru'juo* 'žrdjo' (Oed)
uml – *'pə:umlat*
- (2) +j+ **m|n** – *'ri:m|ni*
 +ŋ+ **rŋm** – *'čəŋmu*

3.2.2 Z + N + Z

Najpogostejši so sklopi z začetnim *r* ali *j*, medtem ko so zveze z *l* in *m* izjemne.

- r+ +r **rpr** – *pəp'ra:una*, **rfr** – *fəf'ra:* (sed. 3ed), **rbr** – *pəb'ra:t*, **ryr** – *pəry'reben*
- +l **rpl** – *pəp'lu* 'prihitel', **ršl** – *bərs'la:n*, *mərs'lin* 'muslin', 'poršla', **rkl** – 'burkle', 'pa:rkla (Red), **rxl** – *pərxla'dila*, *stərxle'ni:lu*, 'korxle', **rdl** – *smərd'liuɔ* 'petrolej', **rzl** – *mərz'lu:*, **ryl** – *pəry'lixa* 'primerjava', 'wəryla
- +m **rsm** – *pərs'majenu*, **ržm** – *bərz'ma:ɣat* 'biti užaljen zaradi nepri-
mernosti česa'
- +n **rtn** – *čəkərt'nica* 'četrtnica', **rsn** – *kərs'nica*, **ršn** – 'ku:kərsna', 'mərsna 'mrha', **rkn** – *c'wərknu* (del. -l, m ed), **rcn** – 'kərcnu, **rčn** – 'fiɛrčna 'radovedna', 'li:zerčna 'plazilci, kače', **rzn** – *z'mərzne*, **ryn** – *pəry'na:l*, 'doryne
- +w **rtw** – *mərt'wa:šk*, 'mortwix, **rkw** – *zamerk'wa:* 'spominjala' (del. -l, ž ed), 'ciɛrkwe (Red), **rčw** – *narč'wa:t*, **rzw** – *zmərz'wa:* (del. -l, ž ed)
- +j **ršj** – 'tərsje, **rcj** – *terc'ja:lke* (Imn)
- l+ +w **ldw** – 'teld'wi: 'tidve'
- +r **lkr** – *kulk'ra:t*
- u+ +r **upr** – *poup'rieč* 'povprek', 'cə:uprat, **utr** – 'kə:utra (Red), **udr** – 'pə:ud'ruj 'poldrug'
- +l **uyl** – *padauy'la:t*, **ukl** – 'tə:ukla, **uzl** – 'mə:uzle
- +n **utn** – 'ma:utna 'blatna', 'bə:utnar 'berač', **usn** – 'ɣə:usnu = gol-
snil, 'ka:usna 'slabo vino', **ušn** – 'ri:ušna, **ukn** – 'pi:ukne 'pev-
ka', 'či:uknem, **učn** – *naka'pa:učne* 'kopačica', *sa'diučne* 'sa-
diilka', *ɣrab'liučne* 'grabljica', **udn** – 'pə:udne, **uxn** – 'pə:uxna
'polna', **uzn** – 'sə:uzna, *s'pə:uznu* (del.-l, m ed), **užn** – 'də:užna
- +j **ušj** – 'uəušje 'jelševje'
- m+ +l **mpl** – *kamp'ləna* 'končana'
- +r **mpr** – 'cimpra (Red)
- n+ +l **ηkl** – 'biηkle, **ncl** – *wakranc'la:l*, **ndl** – 'a:ndla 'ravna' (sed. 3ed)
- +r **ntr** – 'a:ntrex 'obrt', **ndr** – *mand'ra:je* 'mendrajo', 'šundra
(Red), **ηyr** – 'fiηyrat
- +n **ηkn** – *uf'leηknen* 'prismojen'
- +w **ntw** – *fant'wa:l*, 'lintwery 'zmaj', **ηkw** – *čijkwant'in*
- +j **ntj** – *šent'ja:jnzewe*, 'fa:ntje, **ndw** – *wand'wi:* 'onidve'
- j+ +l **jtl** – 'pə:jtler 'berač', **jsl** – *wa'bə:jslu*, **jkl** – *≈ k'lə:jkle*, *pa'ra:jklat*,
jdl – 'na:jdla, **jžl** – 'ɣa:jžla
- +r **jkr** – *≈ kajk'ra:t* 'večkrat', **jtr** – 'ɣa:jtraš, 'lu:jtre
- +m **jsm** – *wa'bə:jsma* (vel., 2mn), **jžm** – 'bə:jžma
- +n **jtn** – *Pa š'na:jtna* 'spretna', **jsn** – *≈ ɣajsne* = gajstne, **jšn** –
'fa:ntajšna 'fantovščina', *sa'sə:jšna* = soseščina, **jčn** – *s'rə:jčnu*,
jxn – 'ba:jxnu 'nehal', **jdn** – 'la:jdnaɔc 'gnoj iz človeških iztreb-
kov', *s'rə:jdne*

- +w **jt**w – wadrajt'wa:l, **jč**w – srejš'wa:l, **jž**w – 'be:jžwa
 +j **js**j – pre'ce:jsje, **jč**j – sm're:jčje

3.2.3 Z + N + N

Zveze z začetnim *r* predstavljajo več kot tretjino z gradivom potrjenih sklopov. Zvočniku le izjemoma sledita dva zvoneča nezvočnika. Zveza med pripornikom in zapornikom daleč prekaša število drugih možnih povezav.

- r* +p **rps** – pəp's'til
 +t **r**tk – 'bərtka, **r**tx – L 'bi:rtxe 'predpasnike' (Tmn)
 +s **r**st – bərs'tene, kərs'til, 'porste (Tmn), **r**sk – mars'kešə 'marsika-kšen', 'tərska
 +š **rš**p – pərs'pa:ra, **ršt** – pərs'tima, bərs'ta:jyarji 'šivani planinski čevlji', **ršč** – tərs'čie = trske, **ršč** – 'suoršca = soržica
 +č **rč**k – m'xu:rčkau (Rmn)
 +z **r**zy – pərz'ɣowau = privzdigoval
 +ž **rž**y – 'yaržyā 'toplega'
l +s **l**sk – 'šu:lske
 +č **lč**k – zy'nilčki 'šmarnice (?)
 +ž **lž**y – 'bu:lžyā
u +s **u**sk – s'pə:usku, **u**st – 'tə:usta
 +š **ušt** – rouš'ta:l 'ropotali', 'a:uštəŋca 'naramnica', **ušk** – 'di:cauška 'moška', **ušč** – 'bi:ušca 'prvo žganje'
 +č **u**xč – 'də:uxčes
m +s **m**sk – 'zimske
 +š **mš**k – 'ni:mška
 +č **mč**k – 'ka:mčki 'kamenčki'
n +s **n**st – 'tiənstal
 +č **nč**k – 'ta:nčkawa 'grahova'
j +s **j**sk – 'wajska
 +š **jšt** – 'la:jšta, 'be:jšte, **jšč** – pa'bu:jščau 'pobožal', **jšč** – 'wajšče 'vojske', z 'na:jščem 'nožem'
 +č **jč**k – 'je:jčkau (Rmn)
 +z **jz**y – d'wa:jzyā

3.2.4 N + N + Z

Dva nezvočnika se najpogosteje vežeta z *r*. Zveza dveh pripornikov z zvočnikom je izjemna.

- +r t+ **tpr** – patp'ro:u, ≈ watp'ri:t, **tkr** – patkrepe'la:t, watk'rila
 s+ **spr** – pasprau'la:l, nasp'ru:tŋ, **str** – wastra'sil, 'sestra, 'wastra 'ostra', **skr** – usk'ril 'skrili', dask'ra:t 'dostikrat', 'piskri
 š+ **špr** – pašp'rical, **štr** – kašt'ruəŋ, zbešt'ra:n 'zbužen', 'fa:jmaštru (Ded), **škr** – paškra'pila
 f+ **ftr** – k'la:fta
 č+ **čkr** – wečk'ra:t
 b+ **byr** – waby'riəncat 'oglodati'

	d+	db – <i>padb'ra:tk</i> , <i>wadb'ra:na</i> (sed. 3ed), dγr – <i>pady'riwke</i> 'neke ptice'
	z+	zdr – <i>≈ pazd'ra:jla</i> 'pozdravila'
+l	p+	pšl – <i>waps'li:sana</i> , pkl – <i>wapkla'da:l</i>
	t+	tpl – <i>patp'la:ta</i> , tsl – <i>wa'slu'žit</i> , tkl – <i>watk'la:umfau</i>
	s+	spl – <i>rasp'lut</i> 'raztopiti v vodi', skl – <i>≈ ma'ruskle</i> 'ošpice'
	k+	ksl – <i>d'ra:kslet</i>
+w	p+	pčw – <i>kapč'wa:l</i>
	t+	tkw – <i>utk'wa:t</i> 'vtikovati'
	s+	stw – <i>γast'wa:l</i> , <i>'pi:stwa</i> 'pestuje', <i>ba'ya:stwa</i> , skw – <i>b'ri:skwa</i>
	š+	štw – <i>'bu:štwa</i> 'revščina'
	k+	kšw – <i>fukš'wanc</i> 'vrsta žage'
	x+	xpw – <i>L uxp'wa:le</i> 'kupovala'
	z+	zγw – <i>uzy'wa:l</i>
+m	s+	stm – <i>pest'mi</i> , <i>kast'mi</i> (Omn), <i>'tistmu</i> , sxm – <i>pasx'ma:u</i>
+n	p+	pčn – <i>'γipčna</i>
	t+	tkn – <i>datk'nit</i> 'dotakniti'
	s+	stn – <i>payast'nilu</i> 'zgostilo', <i>'ci:stnu</i> , <i>'korstna</i>
	š+	škn – <i>'bušknem</i>
	k+	kšn – <i>B-L dər'ya:kšne</i> 'drugačne'
	x+	xtn – <i>žlex'tnu:st</i> , <i>b'ri:xtna</i>
	b+	bzn – <i>kabz'nik</i> = kapusnik/kapuznik 'zeljnik'
	d+	dγn – <i>wady'na:l</i>
+j	s+	stj – <i>'listje</i> , <i>slast'juo</i> , <i>'ku:stje</i> = kostjo (Oed)
	x+	xcj – <i>waxc'juo</i> (Oed)
	z+	zdj – <i>'γruoždje</i>

3.2.5 N + N + N

Zveze treh nezvočnikov so v nasprotju s knjižnim jezikom (Srebot-Rejec 1975a: 35) zelo redke. Pri tistih s *t* kot prvim členom je na tem mestu mogoč tudi izgovor zlitnikov, vendar je pri večini govorcev zaporni del še ločen od pripornega (ni slušnega vtisa o enotnosti glasu).

p+	pst – <i>waps'ta:lu</i> , psk – <i>x'ripska</i> , pčk – <i>d'rapčkan</i>
t+	tst – <i>≈ 'pič'stu</i> , <i>pa'sta:jt</i> , tsp – <i>wa'spada</i> , tsk – <i>wa'skak'war</i> , tšk – <i>pa's'ka:ryk</i>
z+	zdy – <i>'γuoždya</i> 'gostega'

3.2.6 Z + Z + N

(1) Med sklope spadajo tričlenske zveze z začetnim *j + n* ter *u + m*. Nabora sklopov v knjižnem jeziku in narečju se ne prekrivata (Srebot-Rejec 1975a: 45–46).

j	jγk – <i>'ma:jγkalu</i> , <i>γ'rē:jγka</i> , <i>plajj'ka:č</i> 'vrsta sekire', jnf – <i>'a:jnfax</i> , jnš – <i>us'ra:jnše</i> = usranišče, jnc – <i>dalē:jnca</i> 'spodnje krilo', <i>'ra:jnca</i> 'rajnica', jnč – <i>'tē:jnče</i> 'tenke' (Imn), jnz – <i>š'ta:jnzē</i> 'štange', <i>šent'ja:jnzewe</i> , jγγ – <i>'ce:jγγam</i> , <i>š'tē:jγγax</i> , vendar <i>wa'bu:jγγa</i>
u	ump – <i>Pl 'rō:umpa</i> 'poseben prostor v kleti za shranjevanje pepela', uγf – <i>k'la:uγfa</i> , <i>š'tō:uγfax</i> (Mmn)

- (2) V drugih primerih gre za zveze z zlogotvornim zvočnikom (
- ŋ*
- oz.
- ʃ*
-):

+ʃ+ **rʃc** – 'tərʃca, 'hərʃca+ŋ+ **rŋc** – za'tu:rŋca = zatvornica, **rŋk** – 'mieryka (Red), 'fierykau (Rmn), **rŋc** – 'a:uštərŋca 'naramnica', 'ma:tərŋca 'matica', **rŋč** – 'bərŋčat, **rŋγ** – 'fuorŋga 'voznja', 'čərŋga (Red), **lŋc** – za'wa:lŋca, u'čitlŋca 'učiteljica' (po u'čitlŋ), **lŋγ** – 'cuoŋga, 's'tielŋga, **mŋk** – s'la:mŋka (Red), **mŋγ** – wa'zimŋga (Red), **uŋk** – 'wi:daŋki = vedovniki 'vedomci', 'ma:saŋkam = maslovníkom (Oed), **uŋc** – 'puodaŋce 'pečnice', kla'tiuŋca 'palica za klatenje sadja', **uŋγ** – 'di:laŋga (Red)

3.2.7 Druge zveze z zlogotvornimi zvočniki

N + Z + Z

+ʃ+ **sʃm** – z'misʃma (sed. 1mn), **γʃm** – wak'ruoŋʃmu (Ded), **pʃn** – 'yepʃna (Red), **tʃn** – 'buʃna (del. -l, ž ed), u'čitʃna (Red), **sʃn** – 'misʃna, pa'tisʃna (del. -l, ž ed), **kʃn** – k'li:kʃne = klekeljne (Tmn), 'cikʃnu 'postalo kisló' (del. -l, s ed), 'kuoŋʃna (Red), **fʃn** – 'ta:ʃni 'vrsta jabolk', **cʃn** – 'locʃnam 'ročajem' (Oed), **dʃn** – k'niədʃni, **xʃn** – 'ma:xʃne (del. -l, ž mn), **γʃn** – 'na:γʃne (Tmn), d'wiŋʃnu, k'riŋʃna (Red), **kʃw** – wak'wa:le (del. -l, ž mn)+m+ **sʃm** – wasʃ'na:jzja+ŋ+ **tŋm** – 'sitŋmu (Ded), **čŋm** – 'začŋma (vel. 2mn), **dŋm** – 'za:dŋmu (Ded), **zŋm** – 'wazŋmu (Med), **γŋm** – u'ziŋŋma (vel. 2mn), **sŋn** – ≈ 'wasʃ'na:jst 'osemnašt', **dŋn** – ≈ 'sedŋ'na:jst 'sedemnašt', **zŋw** – prazŋ'wa:l

N + Z + N

+ʃ+ **pʃs** – zapʃ'sa:t = zaplesati', **pʃx** – 'duoŋʃxar 'dvojni plug, kozolec', **tʃc** – pər'ja:tʃca, **sʃp** – wasʃ'pi:t = oslepeti, **sʃc** – 'cisʃca 'kislica', p'riəsʃca, **sʃγ** – 'cisʃga 'kislega' (Red), **šʃc** – 'pušʃce (Tmn), **kʃc** – 'di:kʃca, 'ra:kʃca 'prekljica', 'fra:kʃce (Tmn), **fʃc** – k'nuoŋʃca 'bucika', **fʃč** – 'kifʃčer 'vrsta fižola, krompirja', **bʃš** – 'y'ra:bʃše = grabljišče, **bʃc** – 'šubʃca 'lopatiča', 'ta:bʃce, **bʃd** – wabʃ'di:ta 'obledela', **dʃb** – idʃ'ba:js 'planika', **dʃš** – wadʃ'sila = odluščila, **dʃc** – 'la:dʃcu (Med), **dʃγ** – 'modʃga = medlega 'suhega' (Red), **γʃc** – za'riŋʃca 'zapah', 'kuŋʃca+ŋ+ **pŋk** – š'ku:pŋkau (Rmn), **pŋc** – 'ka:pŋca, **tŋk** – 'la:tŋka = latnika (Red), **tŋc** – 'či:tŋca 'verižica', **tŋγ** – 'pa:metŋga, 'sityga (Red), **sŋk** – 'liesŋka = lesnika, **sŋc** – ≈ pa'ku:sŋca 'gostija po košnji', wab'risŋca 'cunja za brisanje mize', **sŋd** – 'uoŋdeset = osemdeset, **sŋγ** – 'mesŋga, 'ri:sŋga (Red), **šŋk** – 'pa:šŋke, s'tri:šŋke (Tmn), **šŋc** – L pa'ku:šŋca, s'tri:šŋca 'kapnica', **šŋγ** – 'kešŋga = kakšnega, 'ri:šŋga = rešnjega, **kŋc** – 'lukŋca, **čŋk** – 'fičŋke (Tmn), **čŋc** – šu'ničŋca 'vrsta hruške', pad'ruoŋčca 'plenica za povijanje rok', **čŋγ** – 'mačŋga, m'li:čŋga (Red), **xŋγ** – 'laxŋga (Red), **bŋk** – 'ba:bŋkar 'babjak', **bŋc** – 'ba:bŋca, d'ruoŋbŋca, **bŋγ** – d'rabŋga, pa'duoŋbŋga (Red), **dŋk** – f'luoŋdŋku 'živalski maternici' (Med), **dŋd** – 'sedŋdeset 'sedemdeset', **dŋγ** – 'tərđŋga, 'za:dŋga (Red), **zŋk** – p'ra:zykau (Rmn), **zŋc** – slama'ri:zŋca, **zŋγ** – ž'e'li:zŋga (Red), **žŋc** – p'rižŋca, pad'ružŋca, **xŋγ** – 'laxŋga (Red), **γŋc** – 'uoŋce 'ogelnice'

3.3 Štiridelni sklopi

Prvi člen sklopa je najpogosteje *j*, če sklop začenjata dva zvočnika, pa *j* + *n*. V narečju ni sklopov N + N + Z + Z in N + Z + Z + Z (Srebot-Rejec 1975a: 51).

3.3.1 Z + N + N + Z

- r **rpšn** – *'wierpšna* 'dediščina', **rščn** – L-S *'turščna* 'koruzna'
 ʋ **uŋstr** – *aust'risk*, **uŋstr** – *'pɔ:uŋstra* (Red)
 n **nstw** – *γaspa'dinstwa* (Ied)
 j **jtkr** – *kajtk'ra:t* 'dostikrat', **jstr** – *'mu:jstra* (Red), **jxtn** – *'fa:jxtna* 'vlažna', **jštw** – *'pa:jštwa* 'sušilnica za sadje', **jškr** – *'mu:jškra*

3.3.2 Z + N + N + N

- r **rpst** – *pəp'sti*
 ʋ **ʋzdʎ** – *'tɔ:ʋzdʎa* (Red)

3.3.3 Z + Z + N + N

Zaporedje soglasnikov v teh sklopih je značilno narečno (prim. Srebot-Rejec 1975a: 53).

- (1) j **jlsk** – *ne'de:jlski* (Imn), **jnsk** – *'la:jnsku*, *'žɛ:jnske*, *ca'ya:jnsku*, **jnsc** – *š'ta:jnsca* 'pletilka', **jnčk** – *'kuojnčka* (Red), *ka'mɛ:jnčkal*, **jnžʎ** – *'ma:jnžʎa* (Red), **jnžʎ** – *'tɛ:jnžʎa* = tenkega (Red)
 (2) +ŋ+ **rŋčk** – *'ja:rŋčka*
 +ŋ+ **rŋzʎ** – *mle'ka:rŋzʎa*

3.3.4 Z + Z + N + Z

- (1) ʋ **ʋmpr** – L *'cɔ:ʋmpram* 'čaram'
 j **jŋšw** – *zmajns'wa*: (del. -l, ž ed), **jŋkl** – *'pu:jŋkle* (Tmn), **jgkw** – *majŋk'wa:lu* 'primanjkovalo', **jŋčm** – *pa 'tɛ:jŋčmu* = tenkemu, **jŋʎl** – *'ka:jŋʎla*
 (2) +ŋ+ **rŋčn** – *š'ma:rŋčne*, **ʋŋčn** – *wa'ma:ʋŋčna* 'omotična'

3.3.5 N + N + N + Z

- t **ttkn** – *patk'nil* 'podtaknili', **tspr** – *wa'sp'ri:t*, **tstr** – *pa's'tri:šna* 'kapna lega'

3.3.6 Zveze z zlogotvornimi zvočniki:

Sklopov mp, ŋk in nz ni med običajnimi medsamoglasniškimi.

Z + N + Z + N

- +l+ **ŋʎln** – *'riŋʎlne*
 +ŋ+ **rbŋʎ** – L *'wierbŋʎa* 'dediščina', **rdŋʎ** – *'tərdŋʎa* (Red), **ntŋc** – *pa'liɛntŋca* 'žgančevka', **nčŋc** – *pa'su:nčŋce* 'sončnice', **ʋtŋk** – *'ka:ʋtŋka* 'pregoste hrane' (Red), **jčŋc** – *s'wɛ:jčŋca*, **jdŋʎ** – *s're:jdŋʎa*, **jtŋž** – *'ca:jtŋže*, **jtŋʎ** – *'ca:jtŋʎe*, *'ra:jtŋʎa*

N + Z_o + N + Z+_η+ **dmkn** – *spadmk'nilu*+_η+ **tɔdw** – *'pietɔd'wa:jst*, **žɛkr** – *'rožyk'ra:ɔta***N + Z_o + N + N**+_l+ **klst** – *wakls'til*+_η+ **zn̩sk** – *s'kuzn̩s'ku:s*, **tɛsk** – *'ritɛsku*, **sn̩st** – *'uɔsn̩stu*, **xn̩sk** – *'kuxn̩ska***Z + N + Z_o + Z**+_l+ **ršln** – *pe'təršlna* (Red), **rkln** – *'puɔrkln̩e* 'naoknice' (Tmn), *'cərklna*, **rzln** – *'pamorzlnu*, **ryln** – *wab'dərylna*, **mpln** – *'ka:mplna*, *'ɲiemplna* 'kalina' (Red), **ntln** – *'muɔntlna* (Red), **ɣkln** – *'šiɣkln̩i* 'škodle', *štə'pa:ɣkln̩i* 'podveze', **ncln** – *'fa:nclnax* 'flancatih' (Mmn), *b'rienclna* (Red), **nzln** – *'penzln̩e* (Tmn), **ɣɣln** – *'riɣɣln̩e* (Tmn), **jsln** – *'ta:jsln̩i* 'furmanski vozovi', **jdln** – *rajs'na:jdln̩e* 'risalne žebličke'**N + N + Z_o + Z**+_l+ **škln** – *'bušklna* (del. -l, m dv), **ksln** – *d'ra:kslnax* (Mmn)+_η+ **čkn̩m** – *'mičkn̩mu* (Ded)**N + N + Z_o + N**+_η+ **pčɛc** – *'puɔpčɛca* 'žepni nož za otroke', **stɣk** – *'listɣke* (Tmn), **čkn̩ɣ** – *'mičkn̩ɣa* (Red)**Z + N + Z_o + N + N**+_l+ **mpłčk** – *k'rompłčki* 'krempejčki'**4 Sklopi na meji dveh besednih enot**Na začetku besede dobimo v govorni verigi v položaju za samoglasnikom še naslednje soglasniške sklope z *u* (oz. *j*) na prvem mestu.**4.1.1 Z + Z****jm** – *j'mi:l* 'imeli', *j'mie* 'ime'**4.1.2 Z + N****ɥp** – *u'pa:r* (sed. 3ed), *u'peč*, **ɥt** – *u'ta:kneš*, *u'tekla* 'zbežala', *u'tistm̩*, **ɥš** – *u'si*, *u'su:la*, **ɥs** – *usa'dil*, *usa'mu:teš* 'samotež', *u s'ri:t*, **ɥk** – *u'kop* 'skupaj', *u Ka'nuɔmle*, **ɥc** – *u'ciɛrkwi*, **ɥč** – *u'ča:s*, *u'čistu* 'sčistil', *u'čel* = v Čelu T, **ɥx** – *u'xa:t* 'phati', *u'xiš***4.2.1 Z + N + Z****ɥpl** – *upli'ta:l* 'vpletali', **ɥpr** – *u prey'n̩ila* 'prepognila', *u'priɛɣl̩*, **ɥtr** – *u'trejene* = utrjene, **ɥsm** – *u s'mil*, **ɥsj** – *u s'ja:l*, **ɥsr** – *u s'ra:n*, **ɥšl** – *u s'la*, **ɥšr** – *u s'ra:ɥfane*, **ɥkr** – *u kre'pa:* (del. -l, ž ed), *u k'ra:st***4.2.2 Z + N + N****ɥst** – *u s'ta:jet*, **ɥsc** – *u s'ca:n*

4.3 Z + N + N + Z

ustr – *ustra'it*, **uskr** – š *usk'rila* 'skrila', **uskl** – *usk'li* (del. -l, ž ed)

V gradivu je bilo mogoče najti največ petdelne medbesedne soglasniške sklope – *štər'na:jst x'li:bau* 'hlebcev', *'ku:jst spad'ra:se* 'tako preraste', vendar so ti redkejši, tri- ali štiridelni sklopi pa so v govorjenju običajni: *k'rap s'kuxam*, *'kar s'puo'tje*, *'bel z'yu:dne, je za'čieŋ pla'čowat*, *'sinu al x'čieŋ*; *'ka:r se 'jest s'po:ŋnem*, *'tu:lk s'ta:ra, sa na 'pust ple'sa:l*, *'kajt s'la:bya* 'veliko' itd. Zveze treh zvočnikov so pogostejše kot sredi besede: *sma nar'dil m'lince*, *p'recej m'li:ka*, *p'rɔ:ŋ m'la:de*, *'bel m'ras, j ŋ'la* 'je bila', *kor ŋ're* 'ko vre'.

Navedenke

- Baudouin de Courtenay 1884 = Jan Baudouin de Courtenay, *Der Dialekt von Cirkno* (Kirchheim), *Archiv für slavische Philologie* 7 (1884), 386–404, 575–590.
- Bric-Makuc 1982 = Slavica Bric-Makuc, *Govor kraja Cerkno (diplomska naloga)*, Ljubljana, 1982. (Tipkopis.)
- Brozović 2006 = Dalibor Brozović, *Dentali ispred afrikatâ: gube se ili izgovaraju*, v: Dalibor Brozović, *Neka bitna pitanja hrvatskoga jezičnog standarda*, Zagreb: Školska knjiga, 2006, 65–82.
- Fonološki opisi 1981 = *Fonološki opisi srpskohrvatskih/hrvatskosrpskih, slovenačkih i makedonskih govora obuhvaćenih opšteslovenskim lingvističkim atlasom*, ur. Pavle Ivić, Sarajevo: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, 1981 (Posebna izdanja LV, Odjeljenje društvenih nauka 9).
- Jurgec 2003 = Peter Jurgec, *Drago Unuk, Zlog v slovenskem jeziku* (Ljubljana 2003), *Jezikoslovni zapiski* 9, št. 2, Ljubljana: ZRC SAZU, 2003, 153–159.
- Kenda-Jež 1998 = Karmen Kenda-Jež, *Cerkljansko narečje v luči raziskav Jana Baudouina de Courtenayja*, v: *Vatroslav Oblak: Mednarodni simpozij Obdobja, Ljubljana, 12. in 13. december 1996*, ur. Alenka Šivic-Dular, Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete, 1998 (Obdobja 17), 145–152.
- Kenda-Jež 1999 = Karmen Kenda-Jež, *Fonološki opis govora kraja Cerkno* (OLA 6, SLA 166), *Jezikoslovni zapiski* 5, Ljubljana: ZRC SAZU, 1999, 207–234.
- Logar 1993 = Tine Logar, *Slovenska narečja: Besedila*, Ljubljana: Mladinska knjiga, 21993 (Cicero).
- Logar 1996a = Tine Logar, *Konzonantni sistemi v slovenskih narečjih*, v: Tine Logar, *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*, Ljubljana: ZRC SAZU – Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, 30–35. [Prva objava leta 1978.]
- Logar 1996b = Tine Logar, *Članki za Enciklopedijo Slovenije: Rovtarska narečja*, v: Tine Logar, *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*, Ljubljana: ZRC SAZU – Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, 407–412.
- Orožen 1990 = Martina Orožen, *Konzonantski sklopi v slovenskem jeziku*, *Zbornik Matice srpske za filologiju i lingvistiku* (Novi Sad) 33 (1990), str. 345–350.

- Pavšič 1960 = Tomaž Pavšič, *Opis cerkljanskega dialektla vasi Otalež (Diplomska naloga (A) za seminar prof. Logarja)*, 1960. (Tipkopis.)
- Ramovš 1935 = Fran Ramovš, *Historična gramatika slovenskega jezika VII: Dialekti*, Ljubljana: Učiteljska tiskarna, 1935 (Znanstveno društvo za humanistične vede v Ljubljani, Dela I).
- Ramovš 1936 = Fran Ramovš, *Kratka zgodovina slovenskega jezika I*, Ljubljana: Akademsko založba, 1936 (Akademsko biblioteka 3).
- Rigler 1966 = Jakob Rigler, *Cerkno (OLA 6): zapis za OLA*, 1966. (Rokopis v dialektološki sekciji Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU v Ljubljani.)
- Rigler 1981 = Jakob Rigler, *Cerkno (OLA 6)*, v: *Fonološki opisi* 1981, str. 67–78.
- SP 1962 = *Slovenski pravopis*, Ljubljana: SAZU – DZS, 1962.
- Srebot-Rejec 1975a = Tatjana Srebot-Rejec, *Soglasniški sklopi v slovenščini in kontrastivna analiza angleških in slovenskih soglasniških sklopov: Magistrsko naloga*, Ljubljana, 1975. (Tipkopis.)
- Srebot-Rejec 1975b = Tatjana Srebot-Rejec, *Začetni in končni soglasniški sklopi v slovenskem knjižnem jeziku*, *Slavistična revija* 23 (1975), str. 289–320.
- SSKJ = *Slovar slovenskega knjižnega jezika* 1–5, Ljubljana: SAZU – DZS, 1970–1991.
- Toporišič 1978 = Jože Toporišič, *Soglasniški sklopi slovenskega knjižnega jezika*, v: Jože Toporišič, *Glasovna in naglasna podoba slovenskega jezika*, Maribor: Založba Obzorja, 1978, 30–42. [Prva objava leta 1959.]
- Toporišič 1992 = Jože Toporišič, *Enciklopedija slovenskega jezika*, Ljubljana: Cankarjeva založba, 1992.
- Unuk 2003 = Drago Unuk, *Zlog v slovenskem jeziku*, Ljubljana: Rokus – Slavistično društvo Slovenije, 2003 (Slavistična knjižnica 7).
- Zdovc 1972 = Paul Zdovc, *Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten: Lautlehre und Akzent der Mundart der »Poljanci«*, Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften, 1972 (Schriften der Balkankommission, Linguistische Abteilung 20).

Consonant Clusters in the Cerčno Dialect

Summary

Clusters of up to four consonants can appear in all positions in the central Cerčno dialect. Across word boundaries it is possible to find up to five-consonant clusters, but these are rare (e.g., *'ku:jst spad'ra:se*, Standard Sln. *tako preraste* 'that is how it overgrows'), whereas three- or four-consonant clusters are typical in spoken language. The number of possible units in a cluster is therefore somewhat smaller than in the standard language (five in initial position, four in final and medial position, and up to eight at word boundaries), mostly due to the consonant sequences $n + j$, $l + j$ (\acute{l} , \acute{n}). In addition to strong vowel reduction, the different number and distribution of individual consonant clusters in the standard language versus the Cerčno dialect is partially influenced by the different phonological structure of borrowed words and the development of the dialect's phonemic inventory; for example, the assimilation $(-)wu: > u:$ (*'du:jčk*, Standard Sln. *dvojček* 'twin'; *'tu:j*, Standard Sln. *tvoj* 'your'), which reduces the number of consonant clusters, or the development of post-tonic wi ($i < i$, \acute{e}) into j , which greatly increases the frequency of $j +$ obstruent. In contrast to the standard language, in this dialect it is also possible to have clusters containing two identical consonants in both initial and final positions (e.g., *s'si:kane*, Standard Sln. *sesekane* 'chopped up' [nom. f. pl. adj.]; *z'zidal*, Standard Sln. *sezidali* 'built' [m. pl. 1-ptcp.]; *xatt*, Standard Sln. *hoditi* 'to walk'). With regard to distribution, two-obstruent clusters in final position differ most from their counterparts in the standard language, although the number of clusters is almost the same in both. The numerical ratio (29 : 13) between such clusters in the dialects of Cerčno and the Jaun Valley (Germ. *Jauntal*, Sln. *Podjuna*; documented by Pavel Zdovc) indicates that this could serve as one of the measurable indicators of the degree of vowel reduction in Slovenian dialects.